

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe
GRUPY KAPITAŁOWEJ PKP CARGO
za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 r.

Według MSSF UE

Spis treści

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	2
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	5
1. Informacje ogólne	6
1.1 Podstawowe informacje o działalności Grupy	6
1.2 Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego	8
1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej	10
2. Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów	13
2.1 Przychody z tytułu umów z klientami	13
2.2 Koszty operacyjne	16
2.3 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	17
2.4 Przychody i (koszty) finansowe	17
3. Noty objaśniające dotyczące opodatkowania	18
3.1 Podatek dochodowy	18
4. Noty objaśniające dotyczące zadłużenia, zarządzania płynnością i kapitałem własnym	22
4.1 Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia	22
4.2 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem	26
4.3 Zarządzanie ryzykiem płynności	27
4.4 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	27
4.5 Dodatkowe wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych	28
5. Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej	29
5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	29
5.2 Prawa do użytkowania aktywów	35
5.3 Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności (MPW)	37
5.4 Zapasy	38
5.5 Należności handlowe	38
5.6 Pozostałe aktywa	40
5.7 Zobowiązania inwestycyjne	41
5.8 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	41
5.9 Pozostałe rezerwy	44
5.10 Pozostałe zobowiązania	46
6. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	46
6.1 Instrumenty finansowe	48
6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym	52
7. Noty pozostałe	59
7.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	59
7.2 Zobowiązania do poniesienia wydatków na niefinansowe aktywa trwałe	60
7.3 Zobowiązania warunkowe	61
7.4 Zabezpieczenia spłaty zobowiązań	61
7.5 Zdarzenia po dniu bilansowym	62
7.6 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	62

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z WYNIKU I POZOSTAŁYCH CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	2019	2018	
Przychody z tytułu umów z klientami	4 781,6	5 183,0	<i>Nota 2.1</i>
Zużycie energii i paliwa trakcyjnego	(583,8)	(615,1)	<i>Nota 2.2</i>
Usługi dostępu do infrastruktury	(572,6)	(732,0)	
Usługi transportowe	(363,3)	(463,1)	
Pozostałe usługi	(408,6)	(529,6)	<i>Nota 2.2</i>
Koszty świadczeń pracowniczych	(1 737,3)	(1 651,4)	<i>Nota 2.2</i>
Pozostałe koszty	(292,8)	(298,9)	<i>Nota 2.2</i>
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	36,7	14,1	<i>Nota 2.3</i>
Zysk operacyjny bez uwzględnienia amortyzacji (EBITDA)	859,9	907,0	
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	(716,5)	(629,4)	<i>Nota 2.2</i>
Zysk na działalności operacyjnej (EBIT)	143,4	277,6	
Przychody i (koszty) finansowe	(71,6)	(42,0)	<i>Nota 2.4</i>
Udział w zyskach / (stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności	1,7	3,7	<i>Nota 5.3</i>
Wynik ze sprzedaży udziałów jednostek wycenianych metodą praw własności	-	4,5	
Zysk przed opodatkowaniem	73,5	243,8	
Podatek dochodowy	(37,5)	(59,9)	<i>Nota 3.1</i>
ZYSK NETTO	36,0	183,9	
POZOSTAŁE CAŁKOWITE DOCHODY			
Wycena instrumentów zabezpieczających	9,9	(23,4)	
Podatek dochodowy	(1,9)	4,4	<i>Nota 3.1</i>
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	1,7	16,5	
Pozostałe całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy razem	9,7	(2,5)	
Zyski / (straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych	(52,2)	(13,2)	<i>Nota 5.8</i>
Podatek dochodowy	10,0	2,5	<i>Nota 3.1</i>
Wycena instrumentów kapitałowych w wartości godziwej	0,7	-	
Pozostałe całkowite dochody niepodlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy razem	(41,5)	(10,7)	
Suma pozostałych całkowitych dochodów	(31,8)	(13,2)	
SUMA CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4,2	170,7	
Zysk netto przypadający:			
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	36,0	183,9	
Suma całkowitych dochodów przypadających:			
Suma całkowitych dochodów przypadających akcjonariuszom jednostki dominującej	4,2	170,7	
Zysk na akcję (w PLN na jedną akcję)			
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (szt.)	44 786 917	44 786 917	
Zysk na akcję podstawowy i rozwodniony	0,80	4,11	

W okresach objętych niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym nie występowały udziały niedające kontroli.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	31/12/2019	31/12/2018	
AKTYWA			
Tabor kolejowy	4 329,6	3 997,0	<i>Nota 5.1</i>
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	872,4	949,9	<i>Nota 5.1</i>
Prawa do użytkowania aktywów	1 078,8	-	<i>Nota 5.2</i>
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	40,4	47,3	<i>Nota 5.3</i>
Należności handlowe	3,0	0,7	<i>Nota 5.5</i>
Należności leasingowe	10,9	-	
Pozostałe aktywa	55,0	56,7	<i>Nota 5.6</i>
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	113,7	135,6	<i>Nota 3.1</i>
Aktywa trwałe razem	6 503,8	5 187,2	
Zapasy	161,0	161,7	<i>Nota 5.4</i>
Należności handlowe	591,3	684,6	<i>Nota 5.5</i>
Należności leasingowe	0,7	-	
Należności z tytułu podatku dochodowego	51,4	3,0	
Lokaty powyżej 3 miesięcy	-	201,1	
Pozostałe aktywa	132,7	121,4	<i>Nota 5.6</i>
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	550,4	447,3	<i>Nota 4.4</i>
Aktywa obrotowe razem	1 487,5	1 619,1	
AKTYWA RAZEM	7 991,3	6 806,3	
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Kapitał zakładowy	2 239,3	2 239,3	<i>Nota 4.2</i>
Kapitał zapasowy	781,4	628,2	
Pozostałe składniki kapitału własnego	(77,7)	(44,2)	
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	77,5	75,8	
Zyski zatrzymane	402,8	584,4	
Kapitał własny razem	3 423,3	3 483,5	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	2 201,4	1 156,5	<i>Nota 4.1</i>
Zobowiązania handlowe	2,7	0,5	
Zobowiązania inwestycyjne	157,0	109,8	<i>Nota 5.7</i>
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	657,1	591,5	<i>Nota 5.8</i>
Pozostałe rezerwy	5,4	20,5	<i>Nota 5.9</i>
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	92,3	88,5	<i>Nota 3.1</i>
Pozostałe zobowiązania	-	1,8	<i>Nota 5.10</i>
Zobowiązania długoterminowe razem	3 115,9	1 969,1	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	421,3	270,5	<i>Nota 4.1</i>
Zobowiązania handlowe	412,2	499,4	
Zobowiązania inwestycyjne	181,5	177,6	<i>Nota 5.7</i>
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	127,1	115,5	<i>Nota 5.8</i>
Pozostałe rezerwy	45,6	56,9	<i>Nota 5.9</i>
Pozostałe zobowiązania	264,4	233,8	<i>Nota 5.10</i>
Zobowiązania krótkoterminowe razem	1 452,1	1 353,7	
Zobowiązania razem	4 568,0	3 322,8	
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	7 991,3	6 806,3	

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Pozostałe składniki kapitału własnego		Wycena instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek z zagranicznych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem	
			Zyski / (straty) z tytułu wyceny instrumentów kapitałowych w wartości godziwej	Zyski / (straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych					
1/01/2019 (zbadane)	2 239,3	628,2	(12,9)	(32,8)	1,5	75,8	584,4	3 483,5	
Efekt wdrożenia MSSF 16	-	-	-	-	-	-	2,8	2,8	<i>Nota 1.3</i>
1/01/2019 (przekształcone)	2 239,3	628,2	(12,9)	(32,8)	1,5	75,8	587,2	3 486,3	
Wynik netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	36,0	36,0	
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy (netto)	-	-	0,7	(42,2)	8,0	1,7	-	(31,8)	
Całkowite dochody razem	-	-	0,7	(42,2)	8,0	1,7	36,0	4,2	
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	-	-	(67,2)	(67,2)	<i>Nota 4.2</i>
Pozostałe zmiany za rok obrotowy	-	153,2	-	-	-	-	(153,2)	-	<i>Nota 4.2</i>
31/12/2019	2 239,3	781,4	(12,2)	(75,0)	9,5	77,5	402,8	3 423,3	
1/01/2018 (zbadane)	2 239,3	619,3	-	(22,1)	20,5	59,9	400,3	3 317,2	
Efekt wdrożenia MSSF 9	-	-	(12,9)	-	-	-	9,1	(3,8)	
1/01/2018 (przekształcone)	2 239,3	619,3	(12,9)	(22,1)	20,5	59,9	409,4	3 313,4	
Wynik netto za rok obrotowy	-	-	-	-	-	-	183,9	183,9	
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy (netto)	-	-	-	(10,7)	(19,0)	16,5	-	(13,2)	
Całkowite dochody razem	-	-	-	(10,7)	(19,0)	16,5	183,9	170,7	
Pozostałe zmiany za rok obrotowy	-	8,9	-	-	-	(0,6)	(8,9)	(0,6)	
31/12/2018	2 239,3	628,2	(12,9)	(32,8)	1,5	75,8	584,4	3 483,5	

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	2019	2018
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem	73,5	243,8
Korekty		
Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości	716,5	629,4
(Zyski) / straty z tytułu odsetek, dywidendy	53,7	18,3
Otrzymane / (zapłacone) odsetki	1,7	4,3
Otrzymany / (zapłacony) podatek dochodowy	(53,1)	(75,8)
Zmiany w kapitale obrotowym	70,8	78,4
Pozostałe korekty	(56,6)	(35,4)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	806,5	863,0
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Wydatki z tytułu nabycia niefinansowych aktywów trwałych	(1 045,8)	(719,7)
Wpływy z tytułu zbycia niefinansowych aktywów trwałych	18,3	25,1
Wpływy z tytułu sprzedaży jednostek wycenianych metodą praw własności	-	12,2
Wpływy z tytułu otrzymanych dywidend	2,4	2,4
Wpływy / (wydatki) z tytułu lokat bankowych powyżej 3 miesięcy	200,0	53,0
Pozostałe wpływy / (wydatki) związane z działalnością inwestycyjną	10,3	15,0
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(814,8)	(612,0)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wydatki z tytułu leasingu finansowego	(127,3)	(46,7)
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów / pożyczek	549,1	0,3
Spłata kredytów / pożyczek	(248,3)	(248,6)
Zapłacone odsetki od leasingu finansowego oraz kredytów / pożyczek	(53,2)	(31,4)
Dotacje otrzymane	63,2	5,1
Dywidendy wypłacone na rzecz właścicieli	(67,2)	-
Pozostałe wydatki dotyczące działalności finansowej	(4,9)	(1,6)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	111,4	(322,9)
Zwiększenie / (zmniejszenie) netto środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	103,1	(71,9)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu sprawozdawczego	447,3	516,8
Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach obcych	-	2,4
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu sprawozdawczego, w tym:	550,4	447,3
<i>o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	49,2	39,6

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

1.1 Podstawowe informacje o działalności Grupy

Informacje o Jednostce dominującej

Spółka PKP CARGO S.A. ("Spółka", "Jednostka dominująca") została utworzona na podstawie Aktu Notarialnego z dnia 29 czerwca 2001 roku (Repertorium A Nr 1287/2001). Siedzibą Jednostki dominującej jest Warszawa, ul Grójecka 17. Jednostka dominująca została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym w Katowicach, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000027702. Obecnie, z uwagi na późniejszą zmianę siedziby Jednostki dominującej, akta prowadzone są przez Sąd Rejestrowy dla M. St. Warszawy, Wydział XII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 277586360 oraz numer NIP 954-23-81-960.

Rokiem obrotowym Jednostki dominującej oraz spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PKP CARGO jest rok kalendarzowy.

Skład organów zarządczych i nadzorujących Jednostki dominującej oraz struktura akcjonariatu Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2019 roku zostały zaprezentowane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKP CARGO za rok obrotowy 2019 odpowiednio w [Rozdziałach 9.11](#) oraz [9.4](#).

Informacje o Grupie Kapitałowej

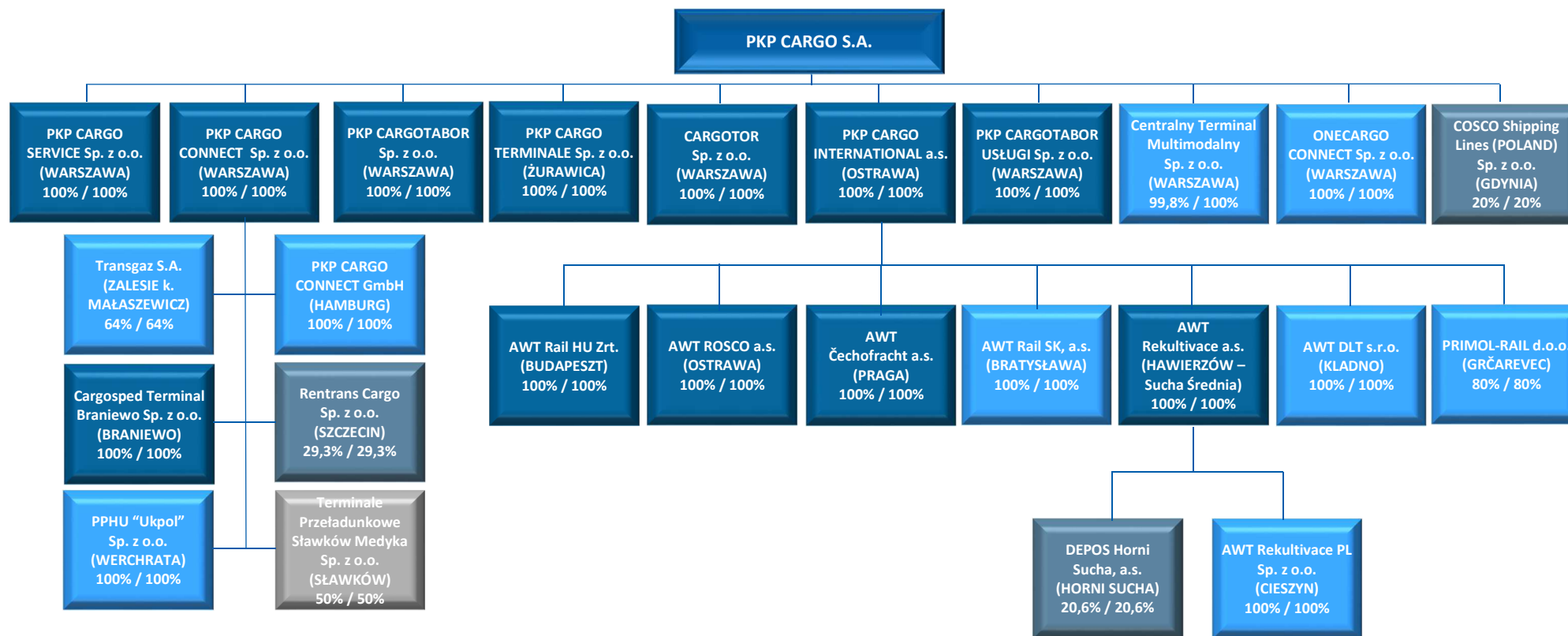
Podstawową działalnością Grupy jest transport kolejowy towarów. Oprócz usług transportu kolejowego towarów Grupa świadczy usługi dodatkowe:

Na dzień bilansowy w skład Grupy Kapitałowej PKP CARGO (zwanej dalej Grupą) wchodzi PKP CARGO S.A. jako podmiot dominujący oraz 21 spółek zależnych. Ponadto Grupa posiada udziały w 3 podmiotach stowarzyszonych oraz udziały w 1 wspólnym przedsięwzięciu.

Czas trwania działalności poszczególnych spółek Grupy nie jest ograniczony.

1.1 Podstawowe informacje o działalności Grupy (cd.)

 Jednostki zależne – konsolidowane metodą pełną
 Jednostki stowarzyszone wchodzące w skład Grupy

 Pozostałe jednostki zależne wchodzące w skład Grupy
 Udziały we wspólnych przedsięwzięciach wchodzące w skład Grupy

1.1 Podstawowe informacje o działalności Grupy (cd.)

W dniu 29 maja 2019 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym nastąpiła rejestracja zmiany nazwy spółki PKP CARGO TERMINALE Sp. z o.o. (dotychczasowa nazwa: PKP CARGO Centrum Logistyczne Medyka-Żurawica Sp. z o.o.).

W dniu 1 lipca 2019 roku nastąpiło połączenie spółek AWT CE s.r.o. i Advanced World Transport a.s., w wyniku którego spółka AWT CE s.r.o. została wykreślona z czeskiego rejestru handlowego.

W dniu 31 lipca 2019 roku spółka Trade Trans Finance Sp. z o.o. (dalej: TTF) została przejęta przez spółkę PKP CARGO CONNECT Sp. z o.o. (dalej: PKPCC). Połączenie zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym.

W dniu 27 sierpnia 2019 roku na podstawie zawartej umowy spółka AWT Čechofracht a.s. zbyła swoje udziały w spółce RND s.r.o. W wyniku powyższego spółka RND s.r.o. przestała być podmiotem powiązany z Grupą PKP CARGO.

Z dniem 2 października 2019 roku spółka Advanced World Transport a.s. zmieniła nazwę na PKP CARGO INTERNATIONAL a.s.

W dniu 31 października 2019 roku nastąpiło połączenie spółki PKP CARGO TERMINALE Sp. z o.o. ze spółką PKP CARGO Centrum Logistyczne Małaszewicze Sp. z o.o. przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej, tj. PKP CARGO Centrum Logistyczne Małaszewicze Sp. z o.o. na rzecz PKP CARGO TERMINALE Sp. z o.o. jako spółki przejmującej.

W dniu 12 listopada 2019 roku Jednostka dominująca zawarła umowę sprzedaży 50% udziałów w spółce ONECARGO Sp. z o.o. na rzecz PKP S.A.

W dniu 5 grudnia 2019 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym nastąpiła rejestracja zmiany nazwy spółki Centralny Terminal Multimodalny Sp. z o.o. (dotychczasowa nazwa: ONECARGO Sp. z o.o.).

W dniu 10 grudnia 2019 roku nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki Centralny Terminal Multimodalny Sp. z o.o. poprzez ustanowienie nowych udziałów, objętych przez spółkę PKP CARGO S.A. Zmianę tą zarejestrowano w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 13 stycznia 2020 roku.

Ze skutkiem na dzień 1 stycznia 2020 roku nastąpiło transgraniczne połączenie spółki AWT Rekultivace a.s. ze spółką AWT Rekultivace PL Sp. z o.o., w wyniku którego spółka przejmowana AWT Rekultivace PL Sp. z o.o. została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego.

W dniu 10 lutego 2020 roku nastąpiła zmiana nazwy spółki z AWT Rail HU Zrt. na PKP CARGO INTERNATIONAL HU Zrt.

1.2 Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe sporządzono zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami przyjętymi przez Unię Europejską ("MSSF UE"), opublikowanymi i obowiązującymi w czasie przygotowania niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2018, poz. 757, „Rozporządzenie”).

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku zostało sporządzone przy założeniu kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Grupę przez okres przynajmniej 12 miesięcy od dnia sprawozdania finansowego.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem wycenianych w wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych oraz inwestycji w instrumenty kapitałowe.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało sporządzone w polskich złotych (PLN). Dane w sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w milionach złotych.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe podlegało badaniu przez biegłego rewidenta.

Zasady rachunkowości Grupy opisane w kolejnych notach stosowane były w sposób ciągły do wszystkich prezentowanych okresów za wyjątkiem zmian wynikających z wejścia w życie MSSF 16, co opisano w Nocie 1.3 Zasady rachunkowości. Ważne szacunki oraz osądy dla istotnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w poszczególnych notach do niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

1.2 Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego (cd.)

Nota	Tytuł	Kwota ujęta w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym		Polityka Rachunkowości	Ważne szacunki i osądy
		2019	2018		
2.1	Przychody z tytułu umów z klientami	4 781,6	5 183,0	X	X
2.2	Koszty operacyjne	(4 674,9)	(4 919,5)		
2.3	Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	36,7	14,1		
2.4	Przychody i (koszty) finansowe	(71,6)	(42,0)		
3.1	Podatek dochodowy	(37,5)	(59,9)	X	X
5.1	Tabor kolejowy	4 329,6	3 997,0	X	X
5.1	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	872,4	949,9	X	X
5.2	Prawa do użytkowania aktywów	1 078,8	-	X	X
5.3	Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	40,4	47,3	X	
5.4	Zapasy	161,0	161,7	X	
5.5	Należności handlowe	594,3	685,3	X	X
	Należności leasingowe	11,6	-		
	Należności z tytułu podatku dochodowego	51,4	3,0		
	Lokaty powyżej 3 miesięcy	-	201,1		
5.6	Pozostałe aktywa	187,7	178,1	X	
3.1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	113,7	135,6		X
4.4	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	550,4	447,3	X	
4.2	Kapitał własny	3 423,3	3 483,5	X	
4.1	Zobowiązania z tytułu zadłużenia	2 622,7	1 427,0	X	X
	Zobowiązania handlowe	414,9	499,9		
5.7	Zobowiązania inwestycyjne	338,5	287,4	X	
5.8	Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	784,2	707,0	X	X
5.9	Pozostałe rezerwy	51,0	77,4	X	
5.10	Pozostałe zobowiązania	264,4	235,6	X	
3.1	Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	92,3	88,5		X
7.3	Zobowiązania warunkowe	229,1	244,8	X	X

Zasady konsolidacji

W skład Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego wchodzi jednostkowe sprawozdania finansowe Jednostki dominującej i jednostek przez nią kontrolowanych (jej spółek zależnych) za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF UE, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Przychody i koszty jednostek zależnych są uwzględnione w skonsolidowanym sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów od momentu rzeczywistej daty nabycia danej jednostki do dnia jej efektywnego zbycia. Wszystkie transakcje dokonane wewnątrz Grupy, wzajemne salda oraz przychody i koszty operacji dokonanych między jednostkami Grupy zostały w konsolidacji w pełni wyłączone.

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji lub wyceny, kiedy pozycje podlegają przeszacowaniu. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na ten dzień. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w wyniku, o ile nie odracza się ich w pozostałych całkowitych dochodach, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji.

1.2 Podstawa sporządzenia Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego (cd.)

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku Grupa dla potrzeb wyceny sprawozdań finansowych jednostek zagranicznych objętych konsolidacją zostały przyjęte następujące kursy walut:

Waluta	Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej		Pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów i sprawozdania z przepływów pieniężnych	
	31/12/2019	31/12/2018	2019	2018
EUR	4,2585	4,3000	4,3018	4,2669
CZK	0,1676	0,1673	0,1676	0,1663
HUF	0,0129	0,0134	0,0132	0,0133

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki dominującej w dniu 23 marca 2020 roku.

1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR oraz UE, które weszły w życie

MSSF 16 Leasing - na dzień 1 stycznia 2019 roku Grupa zastosowała nowy standard MSSF 16 dotyczący wyceny i prezentacji umów leasingu. Zgodnie z nowym standardem leasingobiorca ujmuje prawa do użytkowania składnika aktywów oraz zobowiązanie z tytułu leasingu.

Polityka rachunkowości została opisana w **Notach 4.1** oraz **5.2** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Wpływ zastosowania nowego standardu

Grupa wybrała opcję wdrożenia standardu określoną w MSSF 16 załącznik C punkt 5b, tj. retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania niniejszego standardu ujętym na dzień 1 stycznia 2019 roku jako korekta bilansu otwarcia zysków zatrzymanych. Zgodnie z wybraną opcją wdrożenia Grupa nie dokonała przekształcenia danych porównawczych. Na moment wdrożenia MSSF 16 Grupa ujęła składnik aktywów z tytułu praw do użytkowania aktywów w kwocie równej zobowiązaniu z tytułu leasingu skorygowanej o kwoty wszelkich przedpłat lub naliczonych opłat leasingowych odnoszących się do tego leasingu, ujętych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej bezpośrednio przed dniem pierwszego zastosowania.

Ponadto Grupa zdecydowała się skorzystać z rozwiązań praktycznych dopuszczonych przez standard, obejmujących:

- zastosowanie pojedynczej stopy dyskonta do portfela leasingów o w miarę podobnych cechach,
- korektę wartości prawa do użytkowania aktywów o kwotę rezerwy na umowy rodzące obciążenie ujętej zgodnie z MSR 37 bezpośrednio przed dniem pierwszego zastosowania MSSF 16,
- wykorzystanie wiedzy i doświadczenia zdobytych po fakcie w określaniu okresu leasingu, jeżeli umowa zawiera opcje przedłużenia lub rozwiązania umowy,
- nie ujmowanie praw do użytkowania aktywów i zobowiązań dla umów, dla których pozostały okres leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku był krótszy niż 12 miesięcy.

Najistotniejsze umowy leasingu ujęte przez Grupę dotyczą zabudowanych nieruchomości, stanowiących strategiczne dla działalności Grupy punkty napraw taboru oraz punkty ładunkowe. Pozostałe umowy dotyczą głównie taboru kolejowego oraz pozostałych nieruchomości. Dodatkowo jako umowy leasingu zgodnie z MSSF 16 Grupa zaprezentowała również umowy dotyczące prawa wieczystego użytkowania gruntów, w przypadku których Grupa ponosi opłaty w zamian za korzystanie.

Krańcowe stopy leasingobiorcy przyjęte do oszacowania wartości zobowiązań leasingowych wahały się w granicach od 1,16% do 4,29%. Zróżnicowanie stóp wynikało z uwzględnienia następujących czynników:

- waluta umowy,
- okres umowy.

Średnia ważona stopa leasingu przyjęta do wyceny zobowiązań wyniosła 3,83%.

1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 1 stycznia 2019 roku

	31/12/2018	Efekt wdrożenia MSSF 16	1/01/2019
AKTYWA			
Tabor kolejowy	3 997,0	(160,9)	3 836,1
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	949,9	(50,0)	899,9
Prawa do użytkowania aktywów	-	1 002,8	1 002,8
Należności leasingowe	-	8,6	8,6
Pozostałe aktywa	56,7	(7,7)	49,0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	135,6	(0,7)	134,9
Aktywa trwałe razem	5 187,2	792,1	5 979,3
Należności leasingowe	-	0,4	0,4
Pozostałe aktywa	121,4	(1,8)	119,6
Aktywa obrotowe razem	1 619,1	(1,4)	1 617,7
AKTYWA RAZEM	6 806,3	790,7	7 597,0
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Zyski zatrzymane	584,4	2,8	587,2
Kapitał własny razem	3 483,5	2,8	3 486,3
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	1 156,5	701,5	1 858,0
Pozostałe rezerwy	20,5	(1,3)	19,2
Zobowiązania długoterminowe razem	1 969,1	700,2	2 669,3
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	270,5	102,2	372,7
Zobowiązania handlowe	499,4	(12,1)	487,3
Pozostałe rezerwy	56,9	(2,4)	54,5
Zobowiązania krótkoterminowe razem	1 353,7	87,7	1 441,4
Zobowiązania razem	3 322,8	787,9	4 110,7
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	6 806,3	790,7	7 597,0

Skonsolidowane sprawozdanie z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów

Wdrożenie MSSF 16 miało również wpływ na strukturę sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów. W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku, w związku z implementacją nowego standardu nastąpił wzrost amortyzacji o 113,5 milionów złotych, wynik na działalności operacyjnej wzrósł o 23,2 milionów złotych, natomiast wynik przed opodatkowaniem spadł o 6,5 milionów złotych. Zastosowanie nowego standardu spowodowało, iż miernik EBITDA wzrósł o około 136,7 milionów złotych.

Poniżej zaprezentowano wyjaśnienie głównych różnic pomiędzy kwotami przyszłych opłat, wykazanych w **Nocie 7.2** Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2018 roku a wartością zobowiązań z tytułu leasingu, które zostały dodatkowo ujęte w związku z zastosowaniem MSSF 16:

Kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego	190,7
Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego ujęte na dzień 31 grudnia 2018 roku w pozycji zobowiązań handlowych	9,0
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego ujęte na dzień 31 grudnia 2018 roku	95,2
Korekty	860,6
Opcje przedłużenia i wypowiedzenia, z których Grupa skorzysta z wysokim prawdopodobieństwem	810,6
Zwolnienia z ujmowania dla leasingów krótkoterminowych oraz leasingów aktywów o niskiej wartości początkowej	(24,3)
Prawa wieczystego użytkowania gruntów	74,2
Pozostałe	0,1
Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 31 grudnia 2018 roku, po korektach	1 155,5
Dyskonto	(256,6)
Zobowiązania z tytułu leasingu na dzień 1 stycznia 2019 roku	898,9
w tym: efekt ujęcia MSSF 16	803,7

1.3 Platforma zastosowanych Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (cd.)

Główne różnice wynikają z faktu, że okres przyjętych przyszłych minimalnych płatności leasingowych zgodnie z MSR 17 odnosi się wyłącznie do nieodwołalnego okresu leasingu, za który Grupa uważała okres wypowiedzenia umowy. Podczas gdy zgodnie z MSSF 16 okres leasingu, w którym ujmuje się zobowiązanie leasingowe, uwzględnia również ewentualne okresy wynikające z przedłużenia czy wcześniejszego wypowiedzenia umowy, jeżeli któryś z powyższych scenariuszy w ocenie Grupy jest wystarczająco pewny. W przypadku umów z opcją przedłużenia oraz umów zawartych na czas nieokreślony, dla których Grupa oszacowała okres leasingu, zobowiązanie leasingowe jest odpowiednio wyższe.

W celu wyznaczenia kwoty zobowiązań leasingowych, które zostały wykazane zgodnie z MSSF 16, łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat z tytułu zawartych umów leasingu operacyjnego według stanu na 31 grudnia 2018 roku zostały skorygowane do wartości bieżącej poprzez zastosowanie odpowiedniej stopy dyskonta.

Poniżej przedstawione standardy oraz interpretacje nie spowodowały istotnych zmian w stosowanej przez Grupę Polityce Rachunkowości:

Standard / Interpretacja	Data wejścia w życie
Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” – prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem	1 stycznia 2019 roku
Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w zakresie ustalania podatku dochodowego”	1 stycznia 2019 roku
Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - wycena inwestycji długoterminowych	1 stycznia 2019 roku
Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017) – MSSF 3, MSSF 11, MSR 12 i MSR 23	1 stycznia 2019 roku
Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” - zmiany do programu określonych świadczeń	1 stycznia 2019 roku

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR oraz UE, które nie weszły w życie

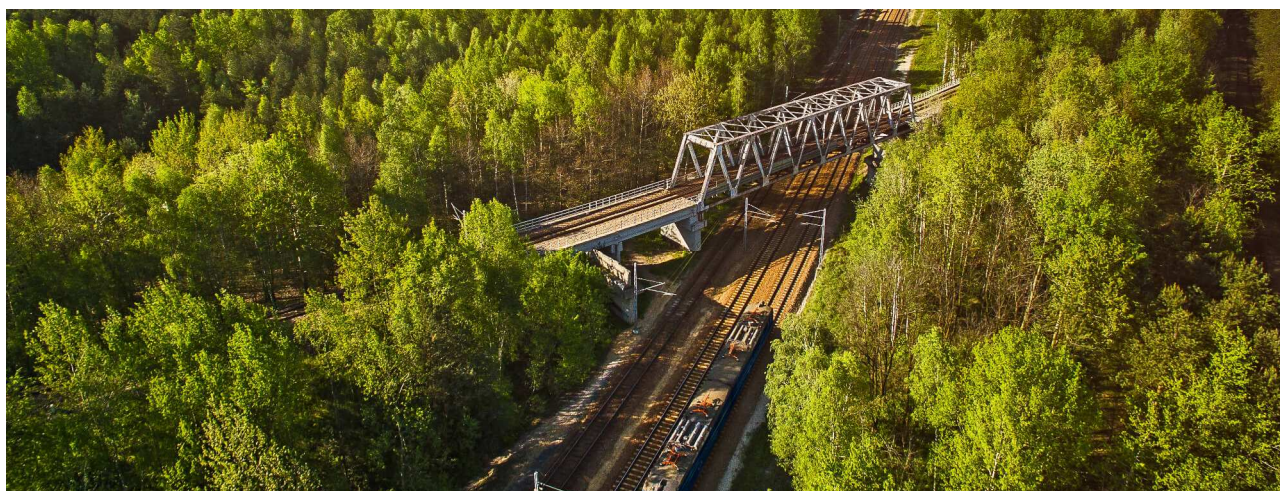
Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej poniżej przedstawione standardy oraz interpretacje nie spowodują w kolejnych okresach sprawozdawczych istotnych zmian w stosowanej przez Grupę Polityce Rachunkowości:

Standard / Interpretacja	Data wejścia w życie
Zmiany w zakresie referencji do Założeń Konceptyjnych MSSF	1 stycznia 2020 roku
Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów” - definicja terminu istotny	1 stycznia 2020 roku
Poprawki do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”, MSSF 7 „Instrumenty finansowe - ujawnianie informacji” oraz MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” - reforma IBOR	1 stycznia 2020 roku

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR oraz niezatwierdzone przez UE, które nie weszły w życie

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE i nie weszły w życie. W ocenie Zarządu Jednostki dominującej zatwierdzenie przez UE poniższych standardów nie spowoduje konieczności istotnej modyfikacji zasad rachunkowych stosowanych przez Grupę:

Standard / Interpretacja	Data wejścia w życie
Zmiany do MSSF 3 „Połączenia jednostek gospodarczych” – definicja przedsięwzięcia	1 stycznia 2020 roku
MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”	1 stycznia 2021 roku

2. Noty objaśniające do sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów

2.1 Przychody z tytułu umów z klientami

Stosowane zasady rachunkowości

Grupa ujmuje przychody z umów z klientami w taki sposób, aby odzwierciedlić przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta w kwocie odpowiadającej wynagrodzeniu, do którego - zgodnie z oczekiwaniem - Grupa będzie uprawniona w zamian za te dobra lub usługi. Przychody z tytułu umów z klientami wykazuje się w wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, zwroty, rabaty i opusty.

Ujęcie przychodu następuje w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi.

Przychody ze sprzedaży usług rozpoznawane są w sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów w czasie, w związku z tym, że klient otrzymuje i jednocześnie czerpie korzyści ze świadczenia wykonanego przez Grupę w miarę, jak jest ono przez nią wykonywane. Grupa ocenia, że warunek ten jest spełniony, ponieważ praca dotychczas przez nią wykonana, nie musiałaby zostać w znacznym stopniu ponownie wykonana przez inną jednostkę, gdyby musiała spełnić pozostałe zobowiązanie do wykonania świadczenia wobec klienta.

Przychody ze sprzedaży materiałów, towarów i wyrobów gotowych rozpoznawane są w sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów. Moment przeniesienia kontroli jest tożsamy z chwilą, w której zostały przekazane znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności.

Wynagrodzenie zmienne

W umowach handlowych występuje element zmienny wynagrodzenia wynikający z:

- możliwości nałożenia kar na klienta w związku z niewywiązaniem się przez niego z zapisów umownych dotyczących przewiezienia określonego wolumenu ładunku,
- możliwości nałożenia kar na Grupę przez klienta, w przypadku nie przewiezienia zleconej masy towarowej.

Grupa oszacowuje wartość wynagrodzenia zmiennego wynikającego z kar na podstawie stopnia realizacji danej umowy w uzgodnionym okresie rozliczeniowym. Fakty i okoliczności determinujące prawdopodobieństwo wystąpienia poszczególnych scenariuszy rewidowane są co najmniej na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Składnik aktywów z tytułu umów

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi, jeżeli prawo to jest uzależnione od warunku innego niż upływ czasu. Aktywa z tytułu umów z klientami prezentowane są w ramach pozycji należności handlowych i obejmują głównie aktywa dotyczące jeszcze niezafakturowanych a zrealizowanych, bądź będących w trakcie realizacji usług.

Zobowiązania z tytułu umów

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Grupy do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta. Grupa rozpoznaje zobowiązanie z tytułu umowy głównie w związku z otrzymanym z góry wynagrodzeniem za świadczenia niewykonane jeszcze przez Grupę.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Istotne szacunki w obrębie przychodów z tytułu umów z klientami dotyczą przychodów rozpoznanych a niezafakturowanych wynikających:

- ze stopnia zaawansowania usług transportowych, które wycenione są w oparciu o oszacowany poziom wolumenu masy, której transport na dzień bilansowy się nie zakończył oraz średniej ceny możliwej do uzyskania,
- z wolumenu masy towarowej, która już została dostarczona do miejsca docelowego, ale jeszcze nie została odebrana przez klienta. Wycena uwzględnia rzeczywisty wolumen masy oraz średnią cenę możliwą do uzyskania,
- z czynszów za wagony należące do Grupy, które są wykorzystywane przez zagraniczne kolejowe przedsiębiorstwa przewozowe w trakcie realizacji usługi transportowej poza granicami kraju. Pozycja jest wyceniona w oparciu o ilość wagonów będących poza granicami kraju (dane pozyskane z systemów informatycznych) oraz ceny wynikające z porozumień i umów z zagranicznymi kolejowymi przedsiębiorstwami przewozowymi,
- z prac rekultywacyjno-budowlanych, które są w trakcie akceptacji przez klienta bądź zgodnie z umową nie został jeszcze osiągnięty etap prac, który pozwala na zafakturowanie. Grupa wycenia przychody w oparciu o zakres zrealizowanych prac na dzień bilansowy oraz stawek wynikających z umów / zleceń.

Wartość rozpoznanych szacunków przychodów na dzień bilansowy jest zaprezentowana w niniejszej notce w tabeli dotyczącej zmiany aktywów z tytułu umów z klientami.

2.1 Przychody z tytułu umów z klientami (cd.)

Struktura przychodów z tytułu umów z klientami

Grupa prowadzi działalność tylko w ramach jednego segmentu - krajowego i międzynarodowego przewozu towarów oraz prowadzenia kompleksowych usług logistycznych w zakresie kolejowych przewozów towarowych.

Zarząd Jednostki dominującej nie dokonuje oceny wyników działalności Grupy ani nie decyduje o alokacji zasobów do grup świadczonych usług przy uwzględnieniu zaprezentowanej poniżej struktury przychodów z tytułu umów z klientami, a więc poszczególne grupy usług nie mogą być traktowane jako segmenty operacyjne Grupy. Zarząd Jednostki dominującej analizuje dane finansowe w układzie, w jakim zostały zaprezentowane w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym.

2019	Grupa podmiotów związanych z największym kontrahentem zewnętrznym	Podmioty powiązane z Grupy PKP	Podmioty powiązane ze Skarbem Państwa	Pozostali	Razem
Przychody z tytułu kolejowych usług przewozowych oraz spedycyjnych	382,5	0,8	1 061,0	2 468,8	3 913,1
Przychody z pozostałej działalności transportowej	1,2	0,5	2,0	155,4	159,1
Przychody bocznicowe i trakcyjne	0,4	11,4	124,7	143,5	280,0
Przychody przeładunkowe	1,1	-	0,4	154,9	156,4
Przychody z tytułu usług rekultywacyjnych	-	-	-	98,0	98,0
Przychody z tytułu sprzedaży towarów i materiałów	-	-	2,2	53,3	55,5
Przychody z tytułu najmu składników majątku i pozostałe przychody	1,4	8,0	10,9	99,2	119,5
Razem	386,6	20,7	1 201,2	3 173,1	4 781,6
Termin ujmowania przychodów					
W określonym momencie	-	-	2,2	64,7	66,9
Przez okres	386,6	20,7	1 199,0	3 108,4	4 714,7
Razem	386,6	20,7	1 201,2	3 173,1	4 781,6

2018	Grupa podmiotów związanych z największym kontrahentem zewnętrznym	Podmioty powiązane z Grupy PKP	Podmioty powiązane ze Skarbem Państwa	Pozostali	Razem
Przychody z tytułu kolejowych usług przewozowych oraz spedycyjnych	444,4	6,0	993,0	2 897,4	4 340,8
Przychody z pozostałej działalności transportowej	-	-	2,1	184,5	186,6
Przychody bocznicowe i trakcyjne	0,4	7,7	104,9	135,7	248,7
Przychody przeładunkowe	0,3	-	1,3	130,3	131,9
Przychody z tytułu usług rekultywacyjnych	-	1,8	-	87,1	88,9
Przychody z tytułu sprzedaży towarów i materiałów	-	-	1,8	62,8	64,6
Przychody z tytułu najmu składników majątku i pozostałe przychody	1,8	8,7	6,1	104,9	121,5
Razem	446,9	24,2	1 109,2	3 602,7	5 183,0
Termin ujmowania przychodów					
W określonym momencie	-	-	1,8	83,1	84,9
Przez okres	446,9	24,2	1 107,4	3 519,6	5 098,1
Razem	446,9	24,2	1 109,2	3 602,7	5 183,0

2.1 Przychody z tytułu umów z klientami (cd.)

Cena transakcyjna przypisana do pozostałych zobowiązań od wykonania świadczeń niespełnionych (lub częściowo niespełnionych)

Poniższa tabela przedstawia przychody dotyczące zobowiązań do wykonania świadczeń niespełnionych (lub częściowo niespełnionych) na koniec roku obrotowego, które Grupa oczekuje rozpoznać w przyszłości:

	31/12/2019			31/12/2018		
	Usługi bocznicowe	Usługi rekultywacyjne	Razem	Usługi bocznicowe	Usługi rekultywacyjne	Razem
Do 1 roku	40,2	35,1	75,3	48,6	41,6	90,2
Od 1 roku do 3 lat	33,0	2,8	35,8	54,8	15,9	70,7
Powyżej 3 lat	-	0,4	0,4	-	0,5	0,5
Razem	73,2	38,3	111,5	103,4	58,0	161,4

Zgodnie z MSSF 15.121 w przypadku pozostałych zawartych umów handlowych Grupa korzysta z praktycznego uproszczenia i nie ujawnia informacji na temat łącznej kwoty ceny transakcyjnej przypisanej do zobowiązania do wykonania świadczenia, które nie zostało spełnione na koniec okresu oraz nie przedstawia okresu czasu, w którym jest spodziewane ujęcie przychodów wynikające ze spełnienia zobowiązania. Możliwość zastosowania powyższego uproszczenia wynika z faktu, iż istotna część umów jest zawarta na okres do 12 miesięcy bądź też Grupa ma prawo rozpoznać przychód w wysokości zafakturowanej.

Informacje geograficzne

Grupa definiuje obszar geograficzny działalności gospodarczej jako miejsce siedziby odbiorcy usługi, a nie kraj wykonania usługi. Głównym obszarem geograficznym działalności Grupy jest Polska. Poniżej przedstawiono przychody z tytułu umów z klientami Grupy od klientów zewnętrznych w rozbięciu na miejsce ich siedziby:

	2019	2018
Polska	3 411,9	3 658,4
Czechy	597,3	626,4
Niemcy	294,6	293,9
Słowacja	111,8	159,1
Dania	59,2	55,2
Austria	53,2	50,1
Pozostałe kraje	253,6	339,9
Razem	4 781,6	5 183,0

Aktywa trwale z wyłączeniem instrumentów finansowych i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w rozbięciu na lokalizacje

	2019	2018
Polska	5 576,0	4 310,7
Czechy	787,8	727,7
Pozostałe kraje	4,3	4,9
Razem	6 368,1	5 043,3

Informacje o wiodących klientach

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku przychody od żadnego z klientów Grupy nie przekroczyły 10% sumy przychodów z tytułu umów z klientami.

Aktywa z tytułu umów z klientami

	2019	2018
Stan na początek okresu sprawozdawczego	37,1	43,6
Ujęcie przychodu przed terminem płatności	18,6	37,2
Reklasyfikacja do należności	(37,1)	(43,7)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	18,6	37,1

Zobowiązania z tytułu umów z klientami

	2019	2018
Stan na początek okresu sprawozdawczego	1,6	5,2
Ujęcie przychodów:		
Z bilansu otwarcia zobowiązania z tytułu umów z klientami	(1,6)	(5,2)
Zapłata otrzymana lub należna z góry	0,9	1,6
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	0,9	1,6

2.2 Koszty operacyjne

Zużycie energii i paliwa trakcyjnego

	2019	2018
Zużycie paliwa trakcyjnego	(176,8)	(210,6)
Zużycie elektrycznej energii trakcyjnej	(407,0)	(404,5)
Razem	(583,8)	(615,1)

Pozostałe usługi

	2019	2018
Usługi remontowe	(56,5)	(64,9)
Czynsze i opłaty za użytkowanie nieruchomości i taboru	(87,2)	(216,6)
Usługi telekomunikacyjne	(6,6)	(6,4)
Usługi prawne, doradcze i podobne	(15,8)	(16,1)
Usługi informatyczne	(46,4)	(44,2)
Usługi związane z utrzymaniem obiektów i eksploatacją środków trwałych	(39,9)	(32,1)
Usługi przeładunkowe	(14,3)	(20,0)
Usługi rekultywacyjne	(86,9)	(75,0)
Pozostałe usługi	(55,0)	(54,3)
Razem	(408,6)	(529,6)

Koszty świadczeń pracowniczych

	2019	2018
Wynagrodzenia	(1 303,3)	(1 246,2)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(275,7)	(266,0)
Koszty odpisów na ZFŚS	(25,2)	(22,3)
Pozostałe świadczenia na rzecz pracowników w trakcie zatrudnienia	(46,5)	(40,9)
Świadczenia po okresie zatrudnienia	(4,9)	(6,6)
Zmiana wartości rezerw na świadczenia pracownicze	(81,7)	(69,4)
Razem	(1 737,3)	(1 651,4)

Pozostałe koszty

	2019	2018
Zużycie paliwa nietrakcyjnego	(27,7)	(22,5)
Zużycie energii elektrycznej, gazu i wody	(37,8)	(36,7)
Zużycie materiałów	(98,2)	(106,2)
Podatki i opłaty	(35,6)	(27,6)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(35,0)	(45,1)
Podróże służbowe	(33,2)	(33,5)
Pozostałe	(25,3)	(27,3)
Razem	(292,8)	(298,9)

Amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości

	2019	2018
Amortyzacja taboru kolejowego	(501,5)	(461,7)
Amortyzacja pozostałych rzeczowych aktywów trwałych	(78,0)	(80,3)
Amortyzacja prawa do użytkowania aktywów	(123,9)	-
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(13,1)	(16,8)
Zawiązane / (rozwiązane) odpisy z tytułu utraty wartości:		
Tabor kolejowy	0,4	(69,0)
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	(0,4)	(1,6)
Razem	(716,5)	(629,4)

2.3 Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne

Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne

	2019	2018
Zysk ze sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	8,4	5,8
Rozwiązane odpisy aktualizujące należności handlowe	7,2	14,8
Pozostałe, w tym:		
Kary i odszkodowania	19,4	18,2
Rozwiązanie pozostałych rezerw ⁽¹⁾	27,5	3,3
Odsetki od należności handlowych i pozostałych	2,5	5,6
Wynik netto z tytułu różnic kursowych od należności i zobowiązań handlowych	-	2,1
Zwrot VAT ⁽²⁾	12,6	-
Inne	6,3	4,7
Pozostałe przychody operacyjne razem	83,9	54,5
Utworzone odpisy aktualizujące należności handlowe	(14,0)	(11,8)
Pozostałe, w tym:		
Kary i odszkodowania	(7,5)	(8,4)
Koszty likwidacji majątku trwałego i obrotowego	(6,3)	(4,5)
Utworzone pozostałe rezerwy	(10,6)	(8,2)
Wynik netto z tytułu różnic kursowych od należności i zobowiązań handlowych	(1,9)	-
Inne	(6,9)	(7,5)
Pozostałe koszty operacyjne razem	(47,2)	(40,4)
Pozostałe przychody i (koszty) operacyjne	36,7	14,1

⁽¹⁾ W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku pozycja rozwiązanych rezerw dotyczy głównie rozwiązania rezerwy na zobowiązania z tytułu VAT w kwocie 24,4 milionów złotych, co opisano w **Nocie 5.9** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

⁽²⁾ W 2019 roku Grupa rozpoznała przychody z tytułu należnego VAT związanego z należnościami od OKD objętymi postępowaniem restrukturyzacyjnym.

2.4 Przychody i (koszty) finansowe

Przychody i (koszty) finansowe

	2019	2018
Przychody odsetkowe	4,9	10,6
Przychody z tytułu dywidend	0,3	0,3
Pozostałe		
Zyski ze sprzedaży udziałów i akcji	0,8	5,0
Wynik netto z tytułu różnic kursowych	1,6	-
Inne	0,2	0,1
Przychody finansowe razem	7,8	16,0
Koszty odsetkowe ⁽¹⁾	(58,6)	(33,3)
Pozostałe		
Rozliczenie dyskonta z tytułu rezerw na świadczenia pracownicze	(17,6)	(19,4)
Wynik netto z tytułu różnic kursowych	-	(1,6)
Inne	(3,2)	(3,7)
Koszty finansowe razem	(79,4)	(58,0)
Przychody i (koszty) finansowe	(71,6)	(42,0)

⁽¹⁾ Wzrost kosztów odsetkowych w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku jest głównie efektem ujęcia kosztów odsetek od leasingu w wysokości 30,2 milionów złotych wynikających z wejścia w życie MSSF 16.

3. Noty objaśniające dotyczące opodatkowania

3.1 Podatek dochodowy

Stosowane zasady rachunkowości

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego danego okresu sprawozdawczego. Wynik podatkowy różni się od księgowego wyniku brutto w związku z wyłączeniem przychodów przejściowo niepodlegających opodatkowaniu i kosztów przejściowo niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony ujmuje się od różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową. Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego ujmuje się dla dodatnich różnic przejściowych. Składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się w odniesieniu do ujemnych różnic przejściowych do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż Grupa osiągnie dochód do opodatkowania, który pozwoli na rozliczenie tych różnic przejściowych. Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy, pod kątem możliwości uzyskania przyszłych zysków podatkowych, które umożliwią jego realizację.

Aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie, jeżeli występuje możliwość wyegzekwowania tytułu prawnego do dokonania kompensaty aktywów z tytułu bieżącego podatku dochodowego i zobowiązań z tytułu bieżącego podatku dochodowego oraz jeżeli aktywa i zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczą podatków dochodowych naliczonych przez te same władze podatkowe, gdy istnieje zamiar rozliczenia sald w kwotach netto.

Podatkowa Grupa Kapitałowa (PGK)

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2019 roku wybrane spółki z Grupy PKP CARGO tworzyły podatkową grupę kapitałową. W skład PGK wchodziły:

- PKP CARGO S.A.,
- PKP CARGO SERVICE Sp. z o.o.,
- PKP CARGOTABOR Sp. z o.o.,
- PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o.,
- PKP CARGO TERMINALE Sp. z o.o.,
- PKP CARGO CONNECT Sp. z o.o.

PKP CARGO S.A. pełniła w PGK rolę spółki dominującej oraz spółki reprezentującej w zakresie obowiązków wynikających z Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz z przepisów Ordynacji podatkowej. W dniu 31 grudnia 2019 roku PGK przestała istnieć w związku z zakończeniem umowy.

W roku zakończonym 31 grudnia 2019 roku PGK osiągnęła stratę podatkową w wysokości 89,3 milionów złotych.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty dochód podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Opracowane w Grupie wieloletnie prognozy finansowe wskazują, iż na dzień bilansowy nie występuje utrata wartości powyższych aktywów. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

3.1 Podatek dochodowy (cd.)

Podatek dochodowy ujęty w wyniku

	2019	2018
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie podatkowe	(3,9)	(70,0)
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	(0,7)	(1,6)
Odroczony podatek dochodowy		
Podatek odroczony powstały w ciągu okresu sprawozdawczego	(32,9)	11,7
Podatek dochodowy ujęty w wyniku	(37,5)	(59,9)

Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe, niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach

	2019	2018
Podatek odroczony od wyceny instrumentów zabezpieczających	(1,9)	4,4
Podatek odroczony od zysków / (strat) aktuarialnych dotyczących świadczeń pracowniczych	10,0	2,5
Różnice kursowe z przeliczenia salda podatku odroczonego jednostek zagranicznych ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	(0,2)	(2,4)
Podatek odroczony ujęty w pozostałych całkowitych dochodach	7,9	4,5

Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

	2019	2018
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	73,5	243,8
Koszt podatku dochodowego wg stawki 19%	(14,0)	(46,3)
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych, w tym:		
Dywidendy	0,1	-
Rozwiązanie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	0,4	0,4
Wycena MPW	0,3	0,7
Odzyskany podatek VAT	5,0	1,7
Inne	0,2	0,6
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów według przepisów podatkowych, w tym:		
Niewykorzystana strata podatkowa	(17,0)	-
PFRON	(5,1)	(4,8)
Utworzenie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	(0,2)	(0,2)
Trwałe różnice w kosztach związanych z rzeczowymi aktywami trwałymi	(2,7)	(5,4)
Koszty reprezentacji	(0,7)	(0,9)
Kary i odszkodowania	(1,2)	(1,2)
Podatek VAT i inne zobowiązania publicznoprawne	(0,3)	(1,1)
Pozostałe	(1,6)	(5,6)
Efekt strat podatkowych wykorzystanych w okresie, od których podatek odroczony nie był rozpoznany	0,2	3,6
Efekt zawiązania / (rozwiązania) odpisu na aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od strat podatkowych	(0,8)	(0,9)
Efekt zastosowania różnych stawek podatkowych	-	(0,1)
Korekty wykazane w bieżącym roku w odniesieniu do podatku z lat ubiegłych	(0,1)	(0,4)
Podatek dochodowy ujęty w wyniku	(37,5)	(59,9)
Efektywna stawka podatkowa	51,0%	24,6%

3.1 Podatek dochodowy (cd.)

Obowiązująca w Polsce stawka podatku dochodowego od osób prawnych w latach 2018 - 2019 wynosiła 19%. W przypadku spółek z Grupy PKP CARGO INTERNATIONAL stawki podatkowe wynosiły: 19% w Czechach, 10% na Węgrzech.

Stan aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego podlegają kompensacie na poziomie sprawozdań finansowych każdej spółki z Grupy i w związku z tym w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym prezentuje się następujące wartości:

	31/12/2019	31/12/2018
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	113,7	135,6
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	(92,3)	(88,5)
Razem	21,4	47,1

Tabela ruchów dla odroczonego podatku dochodowego przed kompensatą

2019	1/01/2019 (zbadane)	Efekt wdrożenia MSSF 16	1/01/2019 (przekształcone)	Ujęte w wynik	Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia saldo podatku odroczonego	31/12/2019
Różnice przejściowe dotyczące składników (zobowiązań) / aktywów z tytułu podatku odroczonego:							
Niefinansowe aktywa trwałe	(133,4)	11,9	(121,5)	(45,3)	-	(0,2)	(167,0)
Prawa do użytkowania aktywów i zobowiązania z tytułu leasingu	-	(9,5)	(9,5)	3,5	-	-	(6,0)
Pozostałe rezerwy i zobowiązania	10,8	(1,4)	9,4	7,6	-	-	17,0
Zapasy	(4,1)	-	(4,1)	(0,6)	-	-	(4,7)
Należności leasingowe	-	(1,7)	(1,7)	(0,4)	-	-	(2,1)
Należności handlowe	3,6	-	3,6	(1,9)	-	-	1,7
Rezerwy na świadczenia pracownicze	134,0	-	134,0	4,9	10,0	-	148,9
Pozostałe	0,3	-	0,3	(0,4)	(1,9)	-	(2,0)
Niewykorzystane straty podatkowe	35,9	-	35,9	(0,3)	-	-	35,6
Razem	47,1	(0,7)	46,4	(32,9)	8,1	(0,2)	21,4

3.1 Podatek dochodowy (cd.)

2018	1/01/2018 (zbadane)	Efekt wdrożenia MSSF 9	1/01/2018 (przekształcone)	Ujęte w wynik	Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	Różnice kursowe z przeliczenia saldo podatku odroczonego	31/12/2018
Różnice przejściowe dotyczące składników (zobowiązań) / aktywów z tytułu podatku odroczonego:							
Niefinansowe aktywa trwałe	(144,1)	-	(144,1)	13,4	-	(2,7)	(133,4)
Pozostałe rezerwy i zobowiązania	9,5	-	9,5	1,2	-	0,1	10,8
Zapasy	(1,9)	-	(1,9)	(2,2)	-	-	(4,1)
Należności handlowe	4,1	0,6	4,7	(1,1)	-	-	3,6
Rezerwy na świadczenia pracownicze	129,8	-	129,8	1,6	2,5	0,1	134,0
Pozostałe	(4,3)	-	(4,3)	0,2	4,4	-	0,3
Niewykorzystane straty podatkowe	37,2	-	37,2	(1,4)	-	0,1	35,9
Razem	30,3	0,6	30,9	11,7	6,9	(2,4)	47,1

Analiza zapadalności aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ze strat podatkowych

Terminy wygaśnięcia strat podatkowych, od których ujęto na dzień 31 grudnia 2019 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego

Rok	2021	2022	2023	2024	Razem
Niewykorzystane straty podatkowe	12,6	8,4	85,4	80,3	186,7

W oparciu o istniejące w Grupie wieloletnie prognozy Zarząd Jednostki dominującej na dzień 31 grudnia 2019 roku ocenia ryzyko braku realizowalności powyższych aktywów jako niskie.

Terminy wygaśnięcia strat podatkowych, od których ujęto na dzień 31 grudnia 2018 roku aktywa z tytułu podatku odroczonego

Rok	2021	2022	2023	2024 i później	Razem
Niewykorzystane straty podatkowe	18,1	8,4	84,7	76,9	188,1

Straty podatkowe nieujęte w kalkulacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Kwota strat podatkowych nieujętych w kalkulacji aktywów z tytułu odroczonego podatku wynika ze strat podatkowych od następujących spółek:

	31/12/2019	31/12/2018
PKP CARGO INTERNATIONAL a.s.	-	20,2
AWT Rail HU Zrt.	21,5	22,1
AWT Čechofracht a.s.	10,6	9,2
PKP CARGOTABOR USŁUGI Sp. z o.o.	7,5	7,5
CARGOSPED Terminal Braniewo Sp. z o.o.	0,4	1,6
Razem	40,0	60,6

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku, w związku z połączeniem spółek AWT CE s.r.o. i PKP CARGO INTERNATIONAL a.s została utracona możliwość rozliczenia strat podatkowych w wysokości 20,2 milionów złotych.

Terminy wygaśnięcia strat podatkowych, od których nie ujęto na dzień 31 grudnia 2019 roku aktywów z tytułu podatku odroczonego

Rok	2020	2021	2022	2023	2024	Razem
Niewykorzystane straty podatkowe	3,9	8,8	6,3	6,9	14,1	40,0

Terminy wygaśnięcia strat podatkowych, od których nie ujęto na dzień 31 grudnia 2018 roku aktywów z tytułu podatku odroczonego

Rok	2019	2020	2021	2022	2023	2024 i później	Razem
Niewykorzystane straty podatkowe	5,5	7,9	15,1	13,1	9,1	9,9	60,6

Na dzień 31 grudnia 2019 roku spółki wchodzące w skład PGK wygenerowały stratę podatkową w wysokości 89,3 milionów złotych, której nie ma możliwości rozliczenia w kolejnych okresach sprawozdawczych. W związku z tym powyższa strata podatkowa nie została ujęta w kalkulacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

4. Noty objaśniające dotyczące zadłużenia, zarządzania płynnością i kapitałem własnym

4.1 Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia

Stosowane zasady rachunkowości

Kredyty bankowe i pożyczki ujmuje się początkowo w wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu kredyty i pożyczki są wykazywane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Polityka rachunkowości stosowana od 1 stycznia 2019 roku

Zobowiązanie z tytułu leasingu wycenia się w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie, które obejmują:

- stałe opłaty leasingowe, w tym zasadniczo stałe opłaty,
- zmienne opłaty leasingowe, które zależą od indeksu lub stawki, wycenione początkowo z zastosowaniem tego indeksu lub tej stawki zgodnie z ich wartością w dacie rozpoczęcia;
- kwoty, których zapłaty przez leasingobiorcę oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej;
- cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca skorzysta z tej opcji;
- kary pieniężne za wypowiedzenie leasingu, chyba że można z wystarczającą pewnością założyć, że leasingobiorca nie skorzysta z opcji wcześniejszego wypowiedzenia.

Bieżąca wartość przyszłych płatności z tytułu leasingu obliczana jest z zastosowaniem stopy procentowej leasingu. W przypadku, gdy stopa procentowa leasingu nie jest znana, Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy dla danej umowy leasingowej.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia zobowiązanie z tytułu leasingu poprzez:

- zwiększenie wartości bilansowej w celu odzwierciedlenia odsetek od zobowiązania z tytułu leasingu;
- zmniejszenie wartości bilansowej w celu uwzględnienia opłat leasingowych oraz
- zaktualizowanie wyceny wartości bilansowej w celu uwzględnienia wszelkiej ponownej oceny lub zmiany leasingu.

Grupa korzysta ze zwolnienia i nie stosuje wymogów w zakresie wyceny zobowiązania z tytułu leasingu oraz składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania w odniesieniu do:

- leasingów krótkoterminowych tj. leasingów, w przypadku których okres obowiązywania umowy jest nie dłuższy niż 12 miesięcy i nie zawierają opcji kupna;
- leasingów, w odniesieniu do których bazowy składnik aktywów ma niską wartość. Grupa uznaje za składniki o niskiej wartości te aktywa, które nowe nie przekraczają kwoty 25.000 złotych.

W przypadku zastosowania zwolnień, o których mowa powyżej, Grupa rozpoznaje płatności leasingowe jako koszt zgodnie z metodą liniową przez okres leasingu lub według innej metody, jeżeli lepiej odzwierciedla ona korzyści uzyskiwane przez Grupę.

Polityka rachunkowości stosowana do 31 grudnia 2018 roku

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa prezentowała umowy leasingu zgodnie z MSR 17, klasyfikując każdą ze swoich umów jako umowy leasingu finansowego oraz umowy leasingu operacyjnego. Umowa leasingowa zaliczana była do leasingu finansowego, jeżeli następowało przeniesienie zasadniczo wszystkich ryzyk i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu. W przeciwnym wypadku umowa klasyfikowana była jako umowa leasingu operacyjnego.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego prezentowane były w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji długoterminowych lub krótkoterminowych zobowiązań z tytułu zadłużenia, w zależności od terminu wymagalności.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa nie prezentowała natomiast zobowiązań i aktywów będących przedmiotem leasingu operacyjnego, za wyjątkiem nieopłaconych do dnia bilansowego opłat leasingowych ujmowanych zgodnie z zasadą memoriału.

4.1 Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia (cd.)

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Istotne szacunki w obrębie zobowiązań z tytułu leasingu dotyczą modelu ustalania:

a) stopy dyskonta

Grupa opłaty leasingowe dyskontuje z zastosowaniem stopy procentowej leasingu, jeżeli stopę tę można z łatwością ustalić, w przeciwnym razie stosuje krańcową stopę procentową. W przypadku umów rozpoznanych na dzień 1 stycznia 2019 roku w związku z implementacją MSSF 16, Grupa ze względu na ograniczony zakres dostępnych danych niezbędnych do jej wyznaczenia, ustaliła wartość bieżącą zobowiązania leasingowego w oparciu o krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Krańcowa stopa procentowa ustalana jest na bazie dwóch składowych:

- stopy wolnej od ryzyka, która oparta jest na stawce referencyjnej odpowiedniej dla danej waluty; oraz
- premii za ryzyko kredytowe, która opiera się na marży kredytowej banków z uwzględnieniem okresów obowiązywania umów oraz sytuacji finansowej poszczególnych spółek, w których zostały zidentyfikowane umowy leasingowe.

b) okresu leasingu

W przypadku okresu leasingu, w tym w szczególności dla umów zawartych na czas nieokreślony, Grupa uwzględni wszystkie istotne fakty i okoliczności, które stanowią zachętę ekonomiczną do tego, aby skorzystać z opcji przedłużenia leasingu lub nie skorzystać z opcji wypowiedzenia leasingu, takie jak:

- znaczenie tego składnika aktywów dla działalności Grupy uwzględniając czy składnik jest wyspecjalizowanym składnikiem aktywów, umiejscowienie składnika aktywów i dostępność odpowiednich rozwiązań alternatywnych,
- istotne inwestycje w przedmiocie leasingu podejmowane (lub które zgodnie z przewidywaniami mają zostać podjęte) w okresie obowiązywania umowy,
- postanowienia i warunki umowne dotyczące okresów opcjonalnych w porównaniu ze stawkami rynkowymi,
- uwarunkowania związane ze skorzystaniem z opcji przedłużenia umowy.

Dla umów zawartych na dany okres bez opcji przedłużenia Grupa ustala okres leasingu jako okres wynikający z umowy.

Zobowiązania z tytułu zadłużenia posiadane przez Grupę składają się z dwóch głównych kategorii: kredytów bankowych i pożyczek oraz leasingu. Umowy kredytów zawierane były głównie na finansowanie bieżącej działalności, finansowanie i refinansowanie planu inwestycyjnego oraz akwizycji. Spłata zaciągniętych zobowiązań wynikających z zawartych umów kredytowych jest dokonywana w PLN i EUR. Ustanowione na aktywach zabezpieczenia spłaty zobowiązań zostały opisane w **Nocie 7.4** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Umowy leasingu zawarte są w PLN, EUR, CZK i dotyczą głównie nieruchomości oraz taboru kolejowego.

Pozycje w walutach

31/12/2019	W walucie funkcjonalnej PLN	W walucie obcej		Razem
		EUR	CZK	
Kredyty bankowe i pożyczki	1 085,2	541,0	-	1 626,2
Leasing	807,7	142,3	46,5	996,5
Razem	1 892,9	683,3	46,5	2 622,7
Zobowiązania zmiennoprocentowe	1 234,5	469,7	-	1 704,2
Zobowiązania stałoprocentowe	658,4	213,6	46,5	918,5
Razem	1 892,9	683,3	46,5	2 622,7

31/12/2018	W walucie funkcjonalnej PLN	W walucie obcej		Razem
		EUR	CZK	
Kredyty bankowe i pożyczki	774,8	506,9	50,1	1 331,8
Leasing finansowy	54,5	35,8	4,9	95,2
Razem	829,3	542,7	55,0	1 427,0
Zobowiązania zmiennoprocentowe	828,5	472,8	50,1	1 351,4
Zobowiązania stałoprocentowe	0,8	69,9	4,9	75,6
Razem	829,3	542,7	55,0	1 427,0

4.1 Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia (cd.)

Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia

2019	Kredyty bankowe i pożyczki	Leasing	Razem
1/01/2019 (zbadane)	1 331,8	95,2	1 427,0
Efekt wdrożenia MSSF 16	-	803,7	803,7
1/01/2019 (przekształcone)	1 331,8	898,9	2 230,7
Zaciągnięcie nowych zobowiązań	549,1	191,1	740,2
Modyfikacje istniejących umów	-	42,9	42,9
Koszty transakcyjne	2,3	-	2,3
Naliczenie odsetek	21,7	34,3	56,0
Płatności z tytułu zadłużenia, w tym:			
Spłaty kapitału	(248,3)	(127,3)	(375,6)
Zapłacone odsetki	(21,9)	(31,3)	(53,2)
Koszty transakcyjne	(2,3)	-	(2,3)
Pozostałe	-	(10,6)	(10,6)
Wycena walutowa	(6,3)	(1,3)	(7,6)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	0,1	(0,2)	(0,1)
31/12/2019	1 626,2	996,5	2 622,7
Długoterminowe	1 355,5	845,9	2 201,4
Krótkoterminowe	270,7	150,6	421,3
Razem	1 626,2	996,5	2 622,7

Pozostałe kwoty z tytułu umów leasingu ujęte w sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów:

	Prezentacja w sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów	2019
Przychody z tytułu umów leasingu operacyjnego	Przychody z tytułu umów z klientami	40,1
Przychody odsetkowe z tytułu leasingu finansowego	Przychody finansowe	0,5
Koszty z tytułu:		
Leasingu krótkoterminowego	Pozostałe usługi	(43,6)
Leasingu aktywów niskiej wartości	Pozostałe usługi	(5,1)
Zmiennych opłat leasingowych nieuwjętych w wycenie zobowiązań leasingowych	Pozostałe usługi	(2,9)

2018	Kredyty bankowe i pożyczki	Leasing finansowy	Razem
1/01/2018	1 562,3	139,1	1 701,4
Zaciągnięcie nowych zobowiązań	0,3	0,8	1,1
Koszty transakcyjne	1,6	-	1,6
Naliczenie odsetek	25,6	5,8	31,4
Płatności z tytułu zadłużenia, w tym:			
Spłaty kapitału	(248,6)	(46,7)	(295,3)
Zapłacone odsetki	(25,6)	(5,8)	(31,4)
Koszty transakcyjne	(1,6)	-	(1,6)
Wycena walutowa	15,4	1,0	16,4
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	2,4	1,0	3,4
31/12/2018	1 331,8	95,2	1 427,0
Długoterminowe	1 083,2	73,3	1 156,5
Krótkoterminowe	248,6	21,9	270,5
Razem	1 331,8	95,2	1 427,0

Dług netto

Poprzez dług netto Grupa rozumie sumę posiadanych kredytów bankowych, pożyczek oraz zobowiązań z tytułu leasingu, pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz lokaty powyżej 3 miesięcy. Miernik EBITDA jest zdefiniowany w sprawozdaniu z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów jako zysk na działalności operacyjnej powiększony o amortyzację i odpisy z tytułu utraty wartości.

Dług netto/EBITDA jest jednym z głównych wskaźników, który Zarząd Jednostki dominującej analizuje z punktu widzenia oceny płynności finansowej i zdolności kredytowej.

4.1 Uzgodnienie zobowiązań z tytułu zadłużenia (cd.)

Poniżej zaprezentowano wskaźnik dług netto/EBITDA.

	31/12/2019	31/12/2018
Kredyty bankowe i pożyczki	1 626,2	1 331,8
Leasing	996,5	95,2
Razem zadłużenie	2 622,7	1 427,0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(550,4)	(447,3)
Lokaty powyżej 3 miesięcy	-	(201,1)
Razem zadłużenie netto	2 072,3	778,6
EBITDA	859,9	907,0
Dług netto/EBITDA	2,4	0,9

Wskaźniki wypełnienia umów kredytowych są liczone na poziomie jednostkowych sprawozdań finansowych, w przypadku polskich spółek oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy PKP CARGO INTERNATIONAL. W większości przypadków przy wyliczaniu wskaźnika dług netto/EBITDA eliminowany jest wpływ MSSF 16. W związku z powyższym na dzień 31 grudnia 2019 roku szacunkowa wartość skonsolidowanego wskaźnika dług netto/EBITDA, skalkulowanego po eliminacji wpływu MSSF 16 wyniosła 1,7.

Niewykorzystane linie kredytowe i leasingowe

Rodzaj kredytu	Nazwa banku	Okres dostępności	Waluta umowy	31/12/2019	31/12/2018
Kredyt inwestycyjny	Europejski Bank Inwestycyjny	19/07/2020	EUR	22,0	70,7
Kredyt w rachunku bieżącym	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	15/07/2019	PLN	-	0,7
Kredyt w rachunku bieżącym	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	19/12/2021	PLN	100,0	-
Kredyt w rachunku bieżącym	Bank Polska Kasa Opieki S.A.	24/05/2020	PLN	100,0	100,0
Linia leasingowa	Millennium Leasing Sp. z o.o.	02/12/2020	PLN	51,3	-
Razem				273,3	171,4

W 2019 roku Jednostka dominująca podpisała dwie umowy kredytowe z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. do łącznej maksymalnej wysokości 250 milionów złotych oraz dwie umowy kredytowe z Bankiem Gospodarstwa Krajowego do łącznej maksymalnej wysokości 250 milionów złotych, które zostały uruchomione w 2019 roku, a termin ich spłaty upływa w dniu 20 grudnia 2024 roku.

Ponadto Jednostka dominująca podpisała umowę o udzielenie linii leasingowej z Millennium Leasing Sp. z o.o. o łącznej wartości 150 milionów złotych na okres 12 miesięcy z opcją przedłużenia, z czego do dnia 31 grudnia 2019 roku wykorzystano 98,7 milionów złotych.

Powyższe umowy zostały zawarte na finansowanie i refinansowanie planu inwestycyjnego na lata 2018 - 2019 oraz akwizycji i przejęć.

W dniu 19 grudnia 2019 roku Jednostka dominująca podpisała umowę kredytową z Bankiem Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. do łącznej maksymalnej wysokości 100 milionów złotych, której przedmiotem jest finansowanie bieżącej działalności. Okres dostępności, jak i termin spłaty upływa w dniu 19 grudnia 2021 roku.

Naruszenie postanowień umów kredytowych

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku nie doszło do naruszenia warunków umów kredytowych.

4.2 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem

Stosowane zasady rachunkowości

Kapitał zakładowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w Statucie Jednostki dominującej niezależnie od wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym (przewaga treści merytorycznej nad formą prawną).

Kapitał zapasowy obejmuje nadwyżkę wartości emisji ponad wartość nominalną akcji (agio), zyski z lat ubiegłych przeniesione na kapitał zapasowy oraz kapitał rezerwowy z umorzenia akcji.

Pozostałe składniki kapitału własnego obejmują zyski i straty aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych, efekt wyceny instrumentów kapitałowych w wartości godziwej oraz efektywną część zysków lub strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi w ramach stosowanej przez Grupę rachunkowości zabezpieczeń.

Zyski zatrzymane obejmują wynik finansowy roku bieżącego, niepodzielone zyski oraz niepokryte straty z lat ubiegłych, różnice z przejścia na MSSF UE.

Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych powstają w wyniku przeliczenia danych finansowych tych jednostek na walutę polską według następujących zasad:

- a) pozycje aktywów i zobowiązań według kursu wymiany na koniec okresu sprawozdawczego,
- b) pozycje sprawozdania z wyniku i pozostałych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych według średniego kursu wymiany w danym okresie sprawozdawczym, obliczonego jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie.

Kapitał zakładowy

	31/12/2019	31/12/2018
Kapitał zakładowy składa się z:		
Akcje zwykłe - w pełni opłacone i zarejestrowane	2 239,3	2 239,3

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku kapitał zakładowy składał się z akcji zwykłych o wartości nominalnej 50 złotych każda. W pełni pokryte akcje zwykłe, o wartości nominalnej 50 złotych, są równoważne pojedynczemu głosowi na walnym zgromadzeniu i posiadają prawo do dywidendy.

Spółka PKP S.A. jest podmiotem dominującym wobec spółki PKP CARGO S.A. PKP S.A. zgodnie ze statutem Jednostki dominującej posiada szczególne uprawnienia osobiste polegające na uprawnieniu do powoływania i odwoływania Członków Rady Nadzorczej w liczbie równej połowie składu Rady Nadzorczej powiększonej o jeden. PKP S.A. przysługuje osobiste uprawnienie do wyznaczenia przewodniczącego Rady Nadzorczej, jak i określenia liczby Członków Rady Nadzorczej. Dodatkowo w przypadku, w którym udział PKP S.A. w kapitale zakładowym Spółki wynosi 50% lub mniej, PKP S.A. przysługuje uprawnienie osobiste do wyłącznego wskazania kandydatów na Prezesa Zarządu Jednostki dominującej. Uprawnienia osobiste PKP S.A. przysługują zawsze wtedy, gdy PKP S.A. posiada co najmniej 25% kapitału zakładowego Jednostki dominującej.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku oraz w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym Jednostki dominującej.

Zmiany w kapitale zapasowym i zyskach zatrzymanych

W dniu 26 czerwca 2019 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Jednostki dominującej podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto osiągniętego w 2018 roku w kwocie 254,0 milionów złotych w następujący sposób:

- a) kwotę 148,0 miliona złotych przeznaczono na zwiększenie kapitału zapasowego,
- b) kwotę 38,8 milionów złotych przeznaczono na pokrycie strat z lat ubiegłych,
- c) kwotę 67,2 milionów złotych przeznaczyć na wypłatę dywidendy (1,50 PLN na jedną akcję).

Dywidenda została wypłacona w dniu 10 lipca 2019 roku.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku pozostałe zmiany w kapitale zapasowym i zyskach zatrzymanych Grupy wynikają z uchwały z dnia 13 czerwca 2019 roku Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PKP CARGO SERVICE Sp. z o.o. w sprawie częściowego przeznaczenia na kapitał zapasowy zysku netto za rok 2018 w kwocie 5,4 milionów złotych oraz z uchwały z dnia 14 czerwca 2019 roku Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników CARGOSPED Terminal Braniewo Sp. z o.o. w sprawie pokrycia straty netto za rok 2018 z kapitału zapasowego w kwocie 0,2 milionów złotych.

Na dzień 1 stycznia 2019 roku pozycja zysków zatrzymanych została przekształcona w związku z wdrożeniem MSSF 16, co opisano w **Nocie 1.3** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

W dniu 23 marca 2020 roku Zarząd Jednostki dominującej podjął uchwałę dotyczącą rekomendacji w zakresie pokrycia straty za 2019 rok wykazanej w Jednostkowym Sprawozdaniu Finansowym z niepodzielonych zysków z lat ubiegłych.

4.2 Kapitał własny i polityka zarządzania kapitałem (cd.)

Zarządzanie kapitałem własnym

Głównym celem zarządzania kapitałem własnym w Grupie jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności, kreowanie wartości dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych zainteresowanych. Zgodnie z prowadzoną przez siebie polityką oraz założeniami wynikającymi z zawartych umów kredytowych Grupa dopuszcza maksymalny poziom zadłużenia do wysokości 60% sumy bilansowej (tym samym poziom kapitału własnego nie może być niższy niż 40% sumy bilansowej). Poziom zadłużenia jest przez Grupę monitorowany na koniec każdego kwartału. Zachowanie założonej struktury kapitału może być realizowane przez: emisję nowych akcji, sprzedaż aktywów, zwrot kapitału akcjonariuszom lub korektę kwoty dywidendy.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia na koniec roku kształtuje się następująco:

	31/12/2019	31/12/2018
Zobowiązania razem	4 568,0	3 322,8
Suma bilansowa	7 991,3	6 806,3
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	57%	49%

4.3 Zarządzanie ryzykiem płynności

Grupa może być narażona na ryzyko płynności wynikające z relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. W celu zapewnienia dodatkowego źródła środków potrzebnych do zabezpieczenia swojej krótkoterminowej płynności finansowej Grupa posiadała kredyty w rachunku bieżącym. Dodatkowo dla zabezpieczenia długoterminowej płynności finansowej Grupa korzystała z kredytów inwestycyjnych oraz leasingu (finansowanie inwestycji rzeczowych). Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa posiadała niewykorzystane linie kredytowe do łącznej wysokości 222,0 milionów złotych oraz niewykorzystaną linię leasingową na kwotę 51,3 milionów złotych.

Wymagalność zobowiązań finansowych Grupy na dzień bilansowy według daty wymagalności na podstawie umownych niedyskontowanych płatności (wraz z odsetkami płatnymi w przyszłości)

31/12/2019	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	139,3	342,3	1 602,8	877,8	2 962,2	2 622,7
Zobowiązania handlowe	396,3	15,9	2,7	-	414,9	414,9
Zobowiązania inwestycyjne	147,4	36,7	160,9	-	345,0	338,5
Razem	683,0	394,9	1 766,4	877,8	3 722,1	3 376,1

31/12/2018	Umowne terminy wymagalności od końca okresu sprawozdawczego				Razem (bez dyskonta)	Wartość bilansowa
	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat		
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	77,9	216,4	852,1	365,9	1 512,3	1 427,0
Zobowiązania handlowe	495,7	3,7	0,5	-	499,9	499,9
Zobowiązania inwestycyjne	156,1	23,2	110,1	3,1	292,5	287,4
Instrumenty pochodne - forwardy walutowe	-	0,1	0,1	-	0,2	0,2
Razem	729,7	243,4	962,8	369,0	2 304,9	2 214,5

4.4 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Stosowane zasady rachunkowości

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy.

Struktura środków pieniężnych i ich ekwiwalentów

	31/12/2019	31/12/2018
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	192,2	204,6
Lokaty bankowe do 3 miesięcy	358,2	242,7
Razem	550,4	447,3
<i>w tym: Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania</i>	<i>49,2</i>	<i>39,6</i>

Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania obejmują głównie środki pieniężne zgromadzone na rachunkach bankowych prowadzonych dla wadium, gwarancji oraz mechanizmu podzielonej płatności.

4.5 Dodatkowe wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Zmiany w kapitale obrotowym

2019	Zmiana stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Efekt wdrożenia MSSF 16	Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	Pozostałe	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (zmiana stanu kapitału obrotowego)
Zapasy	0,7	-	-	7,0	-	-	7,7
Należności handlowe	91,0	-	-	(0,9)	-	-	90,1
Pozostałe aktywa	(9,6)	(9,5)	-	19,2	-	(14,4)	(14,3)
Rezerwy	50,8	3,7	-	-	-	(0,1)	54,4
Zobowiązania handlowe	(85,0)	12,1	-	-	-	-	(72,9)
Zobowiązania inwestycyjne	51,1	-	-	(76,7)	-	-	(25,6)
Pozostałe zobowiązania	28,8	-	0,3	1,6	-	0,7	31,4
Razem	127,8	6,3	0,3	(49,8)	-	(13,8)	70,8

2018	Zmiana stanu ze sprawozdania z sytuacji finansowej	Efekt wdrożenia MSSF 9	Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	Pozostałe	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (zmiana stanu kapitału obrotowego)
Zapasy	(13,2)	-	-	5,4	-	-	(7,8)
Należności handlowe	3,5	(3,3)	-	(1,4)	-	(0,3)	(1,5)
Pozostałe aktywa	(19,6)	(1,1)	(0,1)	7,5	-	(18,4)	(31,7)
Rezerwy	18,0	-	-	-	-	-	18,0
Zobowiązania handlowe	52,7	-	-	-	-	0,1	52,8
Zobowiązania inwestycyjne	208,3	-	-	(173,3)	-	-	35,0
Pozostałe zobowiązania	8,6	-	1,3	8,8	(5,1)	-	13,6
Razem	258,3	(4,4)	1,2	(153,0)	(5,1)	(18,6)	78,4

4.5 Dodatkowe wyjaśnienia do sprawozdania z przepływów pieniężnych (cd.)

Pozostałe korekty

	2019	2018
Zyski / (straty) aktuarialne dotyczące świadczeń pracowniczych ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	(52,2)	(13,2)
Wycena instrumentów zabezpieczających	4,1	(8,4)
Wycena instrumentów kapitałowych w wartości godziwej	0,7	-
(Zysk) / strata ze zbycia i likwidacji niefinansowych aktywów trwałych	(6,3)	(3,2)
Wynik na sprzedaży jednostek wycenianych metodą praw własności	-	(4,5)
(Zysk) / strata na działalności inwestycyjnej	(0,8)	(4,1)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	(0,1)	0,3
Pozostałe	(2,0)	(2,3)
Pozostałe korekty w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(56,6)	(35,4)

Transakcje niepieniężne

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku główne transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych przedstawiały się następująco:

- Kompensata wzajemnych rozrachunków

W 2019 roku Grupa dokonała kompensaty należności handlowych z zobowiązaniami z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych. łączna kwota kompensat w 2019 roku wyniosła 0,8 miliona złotych, natomiast w 2018 roku wyniosła 1,4 miliona złotych.

- Likwidacja taboru kolejowego

W momencie podjęcia decyzji o likwidacji księgowej składnika taboru kolejowego jego wartość rezydualna ujmowana jest w pozycji zapasów. W 2019 roku wartość rezydualna składników majątku trwałego przeklasyfikowanych do zapasów wyniosła 7,0 milionów złotych, natomiast w 2018 roku wyniosła 5,4 milionów złotych.

5. Noty objaśniające do sprawozdania z sytuacji finansowej

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe

Stosowane zasady rachunkowości
<p>Tabor kolejowy oraz pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (zwane dalej: rzeczowe aktywa trwałe) wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonym o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa pozycji rzeczowych aktywów trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszty wytworzenia, wraz z cłami importowymi i niepodlegającymi odliczeniu podatkami zawartymi w cenie. Ponadto jest pomniejszana o upusty, rabaty i dotacje oraz powiększana o nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania, zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem i jeśli dotyczy, koszty finansowania zewnętrznego. Dotacje rządowe są ujmowane jako pomniejszenie wartości aktywów w momencie, gdy istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki.</p> <p>Środki trwałe w okresie budowy prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie wytworzenia pomniejszonym o ujęte odpisy z tytułu utraty wartości.</p> <p>Składnik rzeczowych aktywów trwałych usuwa się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na moment zbycia lub gdy oczekuje się, iż nie uzyska się korzyści ekonomicznych z jego użytkowania. W momencie podjęcia decyzji o likwidacji składnika rzeczowych aktywów trwałych jego wartość księgowa ujmowana jest w wyniku okresu, w którym decyzja ta została podjęta. Wyjątek stanowią składniki taboru kolejowego, w przypadku których, w momencie podjęcia decyzji o ich likwidacji, wartość rezydualna ujmowana jest w pozycji zapasów.</p> <p>W ramach składników taboru kolejowego Grupa identyfikuje i wyodrębnia wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, które charakteryzują się różnym okresem ekonomicznej użyteczności, czyli tzw. komponenty. Jako istotne komponenty wagonów towarowych i lokomotyw handlowych Grupa wyodrębnia część główną składnika taboru oraz część naprawy / przeglądu okresowego. Dodatkowo, dla składników taboru kolejowego wyodrębniana jest wartość rezydualna (złomowa).</p>

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)
Stosowane zasady rachunkowości
Naprawy i przeglądy

Tabor kolejowy poddawany jest czynnościom utrzymaniowym na pięciu poziomach, których zakres ramowy określa Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 października 2005 roku w sprawie ogólnych warunków technicznych eksploatacji pojazdów kolejowych (Dz.U. z 2016 poz. 226 z późniejszymi zmianami). Szczegółowe wymagania dla tych czynności zawarte są w Dokumentacjach Systemu Utrzymania (DSU) obowiązujących dla każdego z eksploatowanych pojazdów kolejowych. Tabor kolejowy poddawany jest planowym czynnościom utrzymaniowym zgodnie z określonymi w DSU cyklami naprawczymi uwarunkowanymi dopuszczalnym czasem i/lub przebiegiem eksploatacji pojazdu.

Po zakończeniu naprawy lub modernizacji na poziomie 4 i 5 wystawiane jest świadectwo sprawności technicznej. Świadectwo sprawności technicznej potwierdza możliwość eksploatacji danego składnika taboru do kolejnej naprawy na poziomie P4 lub P5. Warunkiem tej eksploatacji w całym okresie ważności świadectwa jest również wykonanie w połowie cyklu przeglądu P3. W przypadku niewykonania napraw / przeglądów na poziomach P3, P4 i P5, składnik taboru traci zdolność eksploatacyjną i nie może być używany w przewozach kolejowych. Grupa naprawy i przeglądy okresowe na poziomie P3, P4 i P5 uznaje za warunek ciągłego wykorzystywania pozycji składników taboru kolejowego i w momencie przeprowadzania takiej naprawy, jeśli kryteria ujmowania są spełnione, koszty naprawy zostają ujęte w wartości bilansowej składnika taboru i podlegają amortyzacji w okresie międzynaprawczym.

Inne koszty bieżącego utrzymania i konserwacji rzeczowych aktywów trwałych oraz koszty bieżących remontów (niebędące kosztem napraw i przeglądów okresowych P3, P4 lub P5) są na zasadach ogólnych traktowane jako koszt okresu, w którym nastąpiły.

Wartość rezydualna taboru kolejowego

Wycena wartości rezydualnej taboru oparta jest na cenach złomu określonych klas z uwzględnieniem kosztów doprowadzenia do zbycia. Wartość rezydualna taboru nie podlega amortyzacji, natomiast podlega okresowej weryfikacji na koniec każdego roku obrotowego. Grupa dokonuje zmiany wartości rezydualnej w przypadku, gdy zmiana ta w istotny sposób wpływa na sprawozdanie finansowe Grupy.

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych

Grupa stosuje liniową metodę amortyzacji. Wartość rzeczowych aktywów trwałych podlegającą amortyzacji rozkłada się w sposób systematyczny na przestrzeni okresu użytkowania. Podlegającą amortyzacji wartość początkową danego składnika aktywów ustala się po odjęciu wartości rezydualnej danego składnika aktywów.

Grunty własne oraz prawa wieczystego użytkowania gruntów zwolnione z opłat nie podlegają amortyzacji.

Szacowane okresy użytkowania, wartości rezydualne oraz metody amortyzacji są weryfikowane na koniec każdego okresu sprawozdawczego (z perspektywym zastosowaniem wszelkich zmian w szacunkach).

Na potrzeby kalkulacji amortyzacji Grupa stosuje następujące okresy ekonomicznego użytkowania dla poszczególnych grup aktywów trwałych:

	Okresy ekonomicznej użyteczności
Nieruchomości, w tym:	
Grunty i prawa wieczystego użytkowania gruntów	nie podlega amortyzacji
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	od 5 do 75 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	od 2 do 40 lat
Tabor kolejowy, w tym:	
Wagony towarowe:	
- część główna wagonu	od 36 do 48 lat
- naprawy okresowe wagonów	od 4 do 6 lat
- przeglądy okresowe wagonów	od 2 do 3 lat
Lokomotywy elektryczne:	
- część główna lokomotywy	od 24 do 45 lat
- naprawy okresowe lokomotyw	od 4 do 8 lat
- przeglądy okresowe lokomotyw	od 2 do 4 lat
Pozostałe środki transportu	od 2 do 25 lat
Inne środki trwałe	od 2 do 25 lat

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)
Stosowane zasady rachunkowości
Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanych aktywów trwałych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub pojedynczego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Wartość użytkowa odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu odpowiedniej stopy dyskonta przed opodatkowaniem. Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne lub pojedynczego składnika aktywów, wartość bilansowa pomniejszana jest do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się w pozycji amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości.

Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu, wartość aktywów zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nieprzekraczającej jednak ich wartości bilansowej, jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się w pozycji amortyzacja i odpisy z tytułu utraty wartości.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH
Okresy ekonomicznej użyteczności środków trwałych

Grupa określa szacowane okresy użytkowania, a poprzez to stawki amortyzacji dla poszczególnych składników rzeczowych aktywów trwałych. Szacunek ten opiera się na oczekiwanym okresie ekonomicznej użyteczności tych aktywów. W przypadku zaistnienia okoliczności powodujących zmianę zakładanego okresu użytkowania następuje zmiana stawek amortyzacji, co z kolei wpływa na wysokość odpisów amortyzacyjnych oraz wartość księgową pozycji rzeczowych aktywów trwałych w przyszłych okresach. Przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz

31 grudnia 2018 roku weryfikacja okresów ekonomicznej użyteczności składników rzeczowych aktywów trwałych nie wykazała konieczności istotnych zmian dotychczas stosowanych okresów.

Wartość rezydualna taboru

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa przeprowadziła weryfikację wartości rezydualnej taboru kolejowego. W wyniku weryfikacji Grupa zdecydowała o aktualizacji wartości rezydualnej taboru kolejowego, przy czym zmiana ta nie miała istotnego wpływu na wysokość odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości taboru kolejowego.

Utrata wartości aktywów trwałych

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa przeprowadziła testy na trwałą utratę wartości w odniesieniu do dwóch ośrodków wypracowujących środki pieniężne zdefiniowanych na poziomie aktywów Jednostki dominującej oraz Grupy PKP CARGO INTERNATIONAL, z uwagi na:

- utrzymującą się niższą wartość rynkową aktywów netto Grupy od ich wartości bilansowej,
- obserwowane zmiany na czeskim rynku kolejowym.

Testy zostały przeprowadzone w odniesieniu do ośrodków wypracowujących środki pieniężne poprzez ustalenie ich wartości odzyskiwalnej na poziomie wartości użytkowej.

PKP CARGO S.A.

Wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie szczegółowych projekcji finansowych przygotowanych na lata 2020-2029. Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej przyjęcie projekcji finansowych dłuższych niż pięcioletnie jest zasadne ze względu na fakt, iż rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane przez Jednostkę dominującą mają istotnie dłuższy okres ekonomicznej użyteczności. Poniżej przedstawiono kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanego ośrodka wypracowującego środki pieniężne:

- a) w całym okresie szczegółowej projekcji średnioroczny wzrost przychodów z działalności operacyjnej (CAGR) będzie kształtował się na poziomie 1,1% w ujęciu realnym,
- b) wydatki na CAPEX osiągną średniorocznie w całym okresie szczegółowej projekcji 14,6% rocznych przychodów z działalności operacyjnej w ujęciu realnym,
- c) średni ważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie szczegółowej projekcji będzie kształtował się na poziomie 5,33% w ujęciu realnym,
- d) po okresie szczegółowej projekcji założono wzrost przyszłych przepływów pieniężnych na poziomie 0,0% w ujęciu realnym.

W wyniku przeprowadzonego testu ustalona wartość odzyskiwalna przewyższyła wartość bilansową testowanych aktywów na dzień 31 grudnia 2019 roku, wobec czego Jednostka dominująca nie rozpoznała odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów.

Zarząd Jednostki dominującej nie zidentyfikował żadnego z powyższych założeń, którego zmiana o racjonalnie oczekiwane wartości doprowadziłaby do wystąpienia utraty wartości.

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)
GRUPA PKP CARGO INTERNATIONAL

Wartość odzyskiwalna analizowanych aktywów została ustalona w oparciu o oszacowanie ich wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych netto na podstawie szczegółowych projekcji finansowych przygotowanych na lata 2020-2029. Zdaniem Grupy przyjęcie projekcji finansowych dłuższych niż pięcioletnie jest zasadne ze względu na fakt, iż rzeczowe aktywa trwałe wykorzystywane przez Grupę PKP CARGO INTERNATIONAL mają istotnie dłuższy okres ekonomicznej użyteczności oraz w lepszy sposób można odzwierciedlić wpływ na wyniki Grupy oczekiwanych zmian na czeskim rynku węgla i kolejowym.

Poniżej przedstawiono kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanego ośrodka wypracowującego środki pieniężne:

- za ośrodek wypracowujący środki pieniężne uznano całość aktywów należących do Grupy PKP CARGO INTERNATIONAL, które głównie są wykorzystywane do obsługi klientów na czeskim rynku kolejowym,
- pierwsze trzy lata prognozy oparto na zatwierdzonych planach finansowych, w okresie 2023 - 2029 przyjęto średnioroczny wzrost (CAGR) 2,5% w ujęciu realnym,
- średni ważony koszt kapitału po opodatkowaniu (WACC) w okresie szczegółowej projekcji będzie kształtował się na poziomie 5,62% w ujęciu realnym,
- po okresie szczegółowej projekcji założono wzrost przyszłych przepływów pieniężnych na poziomie 0,0% w ujęciu realnym.

W wyniku przeprowadzonego testu, ustalona wartość odzyskiwalna nie różniła się istotnie od wartości bilansowej testowanych aktywów trwałych należących do Grupy PKP CARGO INTERNATIONAL, wobec czego Grupa na dzień 31 grudnia 2019 roku nie dokonała aktualizacji odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów, który na ten dzień wynosił 101,6 milionów złotych.

Poniżej przedstawiono szacowaną zmianę wysokości odpisu z tytułu trwałej utraty wartości aktywów na dzień 31 grudnia 2019 roku przy zmianie wyłącznie poniższych kluczowych parametrów z zachowaniem stałego poziomu pozostałych założeń:

	Grupa PKP CARGO INTERNATIONAL	
	- 0,3 p.p.	+ 0,3 p.p.
WACC	(45,0)	39,3
Wzrost po okresie prognozy szczegółowej	24,4	(28,4)

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Zmiana stanu taboru kolejowego i pozostałych rzeczowych aktywów trwałych

2019	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe						Razem
	Tabor kolejowy	Nieruchomości	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	
Wartość brutto							
1/01/2019 (zbadane)	6 471,2	943,7	432,1	98,2	41,1	71,9	1 587,0
Efekt wdrożenia MSSF 16	(217,4)	(42,8)	(6,3)	(10,7)	-	-	(59,8)
1/01/2019 (przekształcone)	6 253,8	900,9	425,8	87,5	41,1	71,9	1 527,2
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Naprawy okresowe taboru	-	-	-	-	-	632,0	632,0
Pozostałe nabycie	-	-	-	-	-	472,1	472,1
Wykup przedmiotu leasingu	25,3	-	-	6,8	-	-	6,8
Rozliczenie środków trwałych w budowie	1 029,9	22,1	32,3	8,4	3,2	(1 095,9)	(1 029,9)
Dotacja do aktywów trwałych	(58,2)	-	-	(0,3)	-	(6,5)	(6,8)
Sprzedaż	(53,3)	(0,1)	(4,0)	(5,6)	(0,1)	-	(9,8)
Likwidacja	(347,7)	(10,5)	(18,6)	(0,1)	(0,2)	(0,2)	(29,6)
Różnice kursowe	0,7	0,2	0,1	-	(0,1)	-	0,2
Pozostałe	(3,5)	3,8	0,2	2,9	-	(0,2)	6,7
31/12/2019	6 847,0	916,4	435,8	99,6	43,9	73,2	1 568,9
Skumulowane umorzenie							
1/01/2019 (zbadane)	(2 263,4)	(234,1)	(301,1)	(60,8)	(33,9)	-	(629,9)
Efekt wdrożenia MSSF 16	56,5	1,1	1,9	6,8	-	-	9,8
1/01/2019 (przekształcone)	(2 206,9)	(233,0)	(299,2)	(54,0)	(33,9)	-	(620,1)
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Koszty amortyzacji	(501,5)	(37,4)	(32,1)	(5,3)	(3,2)	-	(78,0)
Wykup przedmiotu leasingu	(4,6)	-	-	(5,0)	-	-	(5,0)
Sprzedaż	41,9	-	3,3	5,6	0,1	-	9,0
Likwidacja	338,0	9,6	18,6	0,1	0,2	-	28,5
Różnice kursowe	(0,6)	-	(0,1)	-	-	-	(0,1)
Pozostałe	23,5	(1,2)	(0,2)	(22,4)	-	-	(23,8)
31/12/2019	(2 310,2)	(262,0)	(309,7)	(81,0)	(36,8)	-	(689,5)
Skumulowana utrata wartości							
1/01/2019 (zbadane)	(210,8)	(2,8)	(1,7)	-	-	(2,7)	(7,2)
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Ujęcie odpisu	-	-	-	-	-	(0,4)	(0,4)
Rozwiązanie odpisu	0,4	-	-	-	-	-	-
Wykorzystanie odpisu	2,5	0,4	-	-	-	0,2	0,6
Różnice kursowe	0,7	-	-	-	-	-	-
31/12/2019	(207,2)	(2,4)	(1,7)	-	-	(2,9)	(7,0)
Wartość netto							
1/01/2019 (przekształcone)	3 836,1	665,1	124,9	33,5	7,2	69,2	899,9
31/12/2019	4 329,6	652,0	124,4	18,6	7,1	70,3	872,4

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

2018	Tabor kolejowy	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe					Razem
		Nieruchomości	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	
Wartość brutto							
1/01/2018	6 024,6	914,6	405,9	100,5	39,5	41,2	1 501,7
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Naprawy okresowe taboru	-	-	-	-	-	598,4	598,4
Pozostałe nabycie	-	-	-	-	-	287,4	287,4
Leasing finansowy	-	-	0,8	-	-	-	0,8
Rozliczenie środków trwałych w budowie	786,7	27,5	26,9	3,0	2,2	(846,3)	(786,7)
Dotacja do aktywów trwałych	-	-	-	-	-	(9,2)	(9,2)
Sprzedaż	(27,5)	(0,9)	(1,1)	(6,1)	-	-	(8,1)
Likwidacja	(332,1)	(0,8)	(1,9)	(0,2)	(0,1)	(0,1)	(3,1)
Różnice kursowe	19,5	3,3	0,9	1,0	0,1	0,5	5,8
Pozostałe	-	-	0,6	-	(0,6)	-	-
31/12/2018	6 471,2	943,7	432,1	98,2	41,1	71,9	1 587,0
Skumulowane umorzenie							
1/01/2018	(2 129,5)	(195,7)	(270,7)	(60,4)	(31,6)	-	(558,4)
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Koszty amortyzacji	(461,7)	(38,8)	(32,1)	(6,4)	(3,0)	-	(80,3)
Sprzedaż	5,7	0,3	1,0	6,0	-	-	7,3
Likwidacja	326,0	0,6	1,6	0,2	0,1	-	2,5
Różnice kursowe	(3,9)	(0,5)	(0,3)	(0,2)	-	-	(1,0)
Pozostałe	-	-	(0,6)	-	0,6	-	-
31/12/2018	(2 263,4)	(234,1)	(301,1)	(60,8)	(33,9)	-	(629,9)
Skumulowana utrata wartości							
1/01/2018	(144,7)	(2,7)	(0,3)	-	-	(2,7)	(5,7)
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>							
Ujęcie odpisu	(69,0)	(0,1)	(1,4)	-	-	(0,1)	(1,6)
Wykorzystanie odpisu	4,0	-	-	-	-	0,1	0,1
Różnice kursowe	(1,1)	-	-	-	-	-	-
31/12/2018	(210,8)	(2,8)	(1,7)	-	-	(2,7)	(7,2)
Wartość netto							
1/01/2018	3 750,4	716,2	134,9	40,1	7,9	38,5	937,6
<i>w tym leasing finansowy</i>	<i>246,1</i>	-	<i>10,8</i>	<i>7,0</i>	-	-	<i>17,8</i>
31/12/2018	3 997,0	706,8	129,3	37,4	7,2	69,2	949,9
<i>w tym leasing finansowy</i>	<i>160,9</i>	-	<i>4,4</i>	<i>3,9</i>	-	-	<i>8,3</i>

5.1 Tabor kolejowy i pozostałe rzeczowe aktywa trwałe (cd.)

Świadectwo sprawności technicznej jest dokumentem wystawianym indywidualnie dla każdego pojazdu kolejowego potwierdzającym ważność badań technicznych i tym samym przydatność w procesie przewozowym.

Świadectwo sprawności technicznej jest wystawiane bezpośrednio po wykonanych czynnościach utrzymaniowych na poziomie P4 lub P5 oraz w momencie przekazania do eksploatacji nowych i zmodernizowanych pojazdów. Tabor bez ważnego świadectwa sprawności technicznej stanowi dla Grupy:

- rezerwę pojazdów, z której możliwe jest, po wykonaniu napraw na poziomie P4 i P5, pozyskanie dodatkowych zasobów do zwiększenia pracy przewozowej,
- niezbędny zasób pojazdów kolejowych do rotacji w procesie utrzymania. Wykonanie naprawy P4 lub P5 trwa od około 30 do 90 dni w zależności od typu pojazdu. Aby nie dopuścić do zmniejszenia ilości wagonów i lokomotyw z ważnym świadectwem sprawności technicznej wykorzystywanych w eksploatacji konieczne jest dysponowanie większą grupą pojazdów, aby po utracie ważności świadectwa sprawności technicznej przez dany pojazd mógł on być zastępowany najpóźniej w tym samym dniu innym po wykonanej naprawie i wystawionym nowym świadectwie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość księgowa składników taboru kolejowego bez ważnych świadectw sprawności technicznej, w przypadku których Grupa rozpoznała odpis z tytułu trwałej utraty wartości, wynosiła odpowiednio 300 milionów złotych oraz 367 milionów złotych.

5.2 Prawa do użytkowania aktywów

Stosowane zasady rachunkowości

Prawa do użytkowania składnika aktywów na dzień początkowego ujęcia wycenia się według kosztu, który obejmuje zobowiązanie z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie, wszelkie opłaty leasingowe zapłacone w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe, wszelkie początkowe koszty bezpośrednie poniesione przez Grupę jako leasingobiorcę oraz szacunek kosztów, które mają zostać poniesione w związku z demontażem i usunięciem bazowego składnika aktywów, przeprowadzeniem renowacji miejsca, w którym się znajdował.

W ramach pozycji prawa do użytkowania aktywów Grupa prezentuje również prawa wieczystego użytkowania gruntów, z których korzysta w zamian za wynagrodzenie. Prawa wieczystego użytkowania gruntów, za które Grupa nie ponosi opłat z uwagi na przysługujące z mocy prawa zwolnienie podmiotowe, nie spełniają definicji leasingu i są prezentowane w ramach pozycji pozostałe rzeczowe aktywa trwałe.

Po początkowym ujęciu Grupa wycenia prawa do użytkowania składnika aktywów według kosztu pomniejszonego o łączne odpisy amortyzacyjne i łączne straty z tytułu utraty wartości oraz skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązania z tytułu leasingu.

W przypadku nakładów na naprawy i przeglądy okresowe składników stanowiących prawa do użytkowania aktywów Grupa stosuje MSR 16, tj. prezentuje komponenty związane z naprawami i przeglądami okresowymi tych składników w tej samej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej, tj. w pozycji prawa do użytkowania aktywów.

Okresy ekonomicznej użyteczności praw do użytkowania aktywów

Grupa stosuje liniową metodę amortyzacji. Wartość składników prawa do użytkowania aktywów rozkłada się w sposób systematyczny na przestrzeni okresu użytkowania. Okresy ekonomicznej użyteczności prawa do użytkowania aktywów przedstawiały się następująco:

Tabor kolejowy	od 2 do 32 lat
Nieruchomości strategiczne	od 14 do 17 lat
Pozostałe nieruchomości	od 2 do 15 lat
Maszyny i urządzenia	od 2 do 15 lat
Pozostałe	od 2 do 15 lat

Okres ekonomicznej użyteczności dla składników prawa wieczystego użytkowania gruntów Grupa określa, jako okres pozostały do dnia, na który prawa te zostały nadane, chyba że występują okoliczności, które wskazywałyby na przyjęcie dłuższego lub krótszego okresu.

5.2 Prawa do użytkowania aktywów (cd.)

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH
Okresy ekonomicznej użyteczności prawa do użytkowania aktywów

Grupa określa szacowane okresy użytkowania, a poprzez to stawki amortyzacji dla poszczególnych składników prawa do użytkowania aktywów. Jeżeli przed końcem okresu leasingu przeniesione zostanie na rzecz Grupy prawo własności do bazowego składnika aktywów lub Grupa spodziewa się skorzystać z przysługującej jej opcji kupna, Grupa dokonuje amortyzacji prawa do użytkowania składnika aktywów, poczynwszy od daty rozpoczęcia aż do końca okresu ekonomicznej użyteczności tego składnika. W przeciwnym razie Grupa dokonuje amortyzacji składnika aktywów z tytułu prawa do użytkowania do końca okresu użytkowania tego składnika lub do końca okresu leasingu,

w zależności od tego, która z tych dat jest wcześniejsza.

W przypadku zaistnienia okoliczności powodujących zmianę zakładanego okresu użytkowania następuje zmiana stawek amortyzacji, co z kolei wpływa na wysokość odpisów amortyzacyjnych oraz wartość księgową pozycji prawa do użytkowania aktywów. Przeprowadzona na dzień 31 grudnia 2019 roku weryfikacja okresów ekonomicznej użyteczności składników prawa do użytkowania aktywów nie wykazała konieczności istotnych zmian dotychczas stosowanych stawek amortyzacyjnych.

Zmiana stanu prawa do użytkowania aktywów

	Tabor kolejowy	Nieruchomości	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto						
Efekt wdrożenia MSSF 16	310,1	729,2	14,6	14,0	1,2	1 069,1
1/01/2019 (przekształcone)	310,1	729,2	14,6	14,0	1,2	1 069,1
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>						
Nowe umowy leasingu	170,6	1,2	7,8	11,0	0,5	191,1
Modyfikacje istniejących umów	(1,3)	42,5	1,2	0,3	-	42,7
Naprawy okresowe taboru	3,8	-	-	-	-	3,8
Zwrot przedmiotu leasingu	(9,5)	(2,4)	-	-	-	(11,9)
Wykup przedmiotu leasingu	(25,3)	-	-	(6,8)	-	(32,1)
Inne	2,0	(3,6)	0,1	-	-	(1,5)
Różnice kursowe	0,2	0,1	-	-	-	0,3
31/12/2019	450,6	767,0	23,7	18,5	1,7	1 261,5
Skumulowane umorzenie						
Efekt wdrożenia MSSF 16	(56,5)	(1,1)	(1,9)	(6,8)	-	(66,3)
1/01/2019 (przekształcone)	(56,5)	(1,1)	(1,9)	(6,8)	-	(66,3)
<i>Zwiększenia / (zmniejszenia):</i>						
Koszty amortyzacji	(57,7)	(58,2)	(3,0)	(4,6)	(0,4)	(123,9)
Zwrot przedmiotu leasingu	3,2	0,1	-	-	-	3,3
Wykup przedmiotu leasingu	4,6	-	-	5,0	-	9,6
Inne	(2,8)	(2,6)	-	-	-	(5,4)
Różnice kursowe	-	-	-	-	-	-
31/12/2019	(109,2)	(61,8)	(4,9)	(6,4)	(0,4)	(182,7)
Wartość netto						
1/01/2019 (przekształcone)	253,6	728,1	12,7	7,2	1,2	1 002,8
31/12/2019	341,4	705,2	18,8	12,1	1,3	1 078,8

5.3 Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności (MPW)

Szczegółowe informacje o jednostkach wycenianych MPW

	Wartość bilansowa	
	31/12/2019	31/12/2018
COSCO Shipping Lines (POLAND) Sp. z o.o.	0,9	0,8
Terminale Przetładunkowe Sławków - Medyka Sp. z o.o.	20,3	19,5
Transgaz S.A.	6,1	6,3
Trade Trans Finance Sp. z o.o.	-	8,1
Rentrans Cargo Sp. z o.o.	7,9	8,1
PPHU „Ukpol” Sp. z o.o.	-	-
PKP CARGO CONNECT GmbH	0,4	1,0
AWT Rail SK a. s.	2,4	3,5
PRIMOL-RAIL d.o.o.	0,9	-
Centralny Terminal Multimodalny Sp. z o.o.	1,5	-
Razem	40,4	47,3

Zestawienie zmian inwestycji w jednostkach wycenianych MPW

	2019	2018
Stan na początek okresu sprawozdawczego	47,3	53,6
Połączenie PKPCC z TTF ⁽¹⁾	(7,7)	-
Nabycie udziałów	1,5	-
Sprzedaż udziałów	-	(8,5)
Udział w zyskach / (stratach) jednostek wycenianych MPW	1,7	3,7
Zmiany kapitału własnego z tytułu dywidend	(3,3)	(2,1)
Ujęcie jednostek wycenianych metodą praw własności	0,9	-
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	-	0,6
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	40,4	47,3

⁽¹⁾ W dniu 31 lipca 2019 roku nastąpiło połączenie spółek TTF i PKPCC, co opisano w **Nocie 1.1** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego. Do dnia połączenia spółka TTF wyceniana była metodą praw własności. Zgodnie z Polityką rachunkowości Grupy PKP CARGO połączenia pod wspólną kontrolą rozliczane są metodą łączenia udziałów zdefiniowaną w Ustawie o rachunkowości. Z uwagi na nieistotny wpływ połączenia na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PKP CARGO dane porównawcze nie zostały przekształcone.

Podsumowanie danych finansowych dotyczących jednostek wycenianych MPW

	31/12/2019	31/12/2018
Aktywa trwałe	31,9	33,4
Aktywa obrotowe	111,8	113,1
Aktywa razem	143,7	146,5
Zobowiązania długoterminowe	0,4	0,3
Zobowiązania krótkoterminowe	57,1	53,1
Zobowiązania razem	57,5	53,4
Aktywa netto	86,2	93,1
Udziały Grupy w aktywach netto jednostek wycenianych MPW	39,6	47,3
Przychody ogółem	122,0	326,7
Wynik netto za rok obrotowy	4,8	10,5
Udziały Grupy w wyniku jednostek wycenianych MPW	1,7	3,7
Udziały Grupy w całkowitych dochodach jednostek wycenianych MPW	1,7	3,7

Aktywa netto wyliczone są jako suma poszczególnych aktywów netto wszystkich jednostek wycenianych metodą praw własności.

5.4 Zapasy

Stosowane zasady rachunkowości

Zapasy wyceniane są w koszcie lub wartości netto możliwej do uzyskania, zależnie od tego, która jest niższa. Rozchody zapasów dokonywane są metodą FIFO. Wartość możliwą do uzyskania stanowi szacunkowa cena sprzedaży zapasów pomniejszona o wszelkie koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku. Grupa tworzy odpisy aktualizujące wartość zapasów w przypadku występowania zapasu zbędnego lub uszkodzonego oraz w przypadku, gdy cena sprzedaży netto tego zapasu jest niższa niż jego wartość bilansowa. Odpis aktualizujący wartość zapasów ustalany jest na podstawie analizy przydatności przeprowadzanej co najmniej na koniec każdego roku obrotowego. Na podstawie tej analizy dokonuje się odpisów aktualizujących wartość zapasów nieprzydatnych z punktu widzenia Grupy.

Struktura zapasów

	31/12/2019	31/12/2018
Zapasy strategiczne	38,1	31,4
Tabor w trakcie kasacji	13,5	20,7
Pozostałe zapasy	114,2	114,1
Odpisy aktualizujące	(4,8)	(4,5)
Zapasy netto	161,0	161,7

Zestawienie zmian odpisu aktualizującego wartość zapasów

	2019	2018
Stan na początek okresu sprawozdawczego	(4,5)	(5,0)
Zawiązanie	(0,3)	(0,4)
Wykorzystanie	-	0,9
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	(4,8)	(4,5)

5.5 Należności handlowe

Stosowane zasady rachunkowości

Należności handlowe traktowane są jako instrumenty finansowe i wyceniane według zamortyzowanego kosztu zgodnie ze stosowanym przez Grupę modelem biznesowym, którego celem jest uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umów w określonych terminach, które stanowią wyłączną spłatę wartości nominalnej i odsetek.

Grupa stosuje uproszczone podejście dopuszczone przez MSSF 9 i wycenia odpisy aktualizujące w wysokości strat kredytowych spodziewanych w całym okresie życia należności handlowych.

Prawdopodobieństwo poniesionych strat kredytowych zostało oszacowane na podstawie historycznej analizy odzyskiwalności sald należności handlowych w określonych przedziałach wiekowania.

W tym celu dokonano oszacowania wskaźników braku wypełnienia zobowiązania przez kontrahentów dla poszczególnych przedziałów wiekowania zaprezentowanych w tabeli zawierającej analizę wiekowania należności handlowych.

Odpis z tytułu utraty wartości oblicza się uwzględniając wskaźniki braku wypełnienia zobowiązania oraz wysokość salda należności niespłaconych na dzień bilansowy dla każdego przedziału struktury wiekowej.

Poza tym Grupa dokonuje indywidualnych odpisów aktualizujących, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać należnych kwot.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Kalkulacja i wycena odpisów aktualizujących wartość należności handlowych oraz aktywów z tytułu umów z klientami jest obszarem wymagającym szacunku. Oczekiwane straty kredytowe są kalkulowane na bazie indywidualnej oceny odzyskiwalności danej należności oraz z uwzględnieniem modelu stosowanego przez Grupę w celu oszacowania wskaźnika braku wypełnienia zobowiązania przez kontrahentów. Indywidualnie ustalone odpisy aktualizujące wymagają oceny czy dana należność zostanie spłacona przez kontrahenta z uwzględnieniem ustanowionych zabezpieczeń, zawartych ugod. Ocena taka dokonywana jest przez istniejące w spółkach Grupy komórki windykacyjne. Stosowany przez Grupę model szacowania wskaźnika oczekiwanego niewypełnienia zobowiązania przez kontrahentów opiera się o uproszczoną macierz odpisów aktualizujących w poszczególnych przedziałach wiekowych na podstawie oczekiwanych strat kredytowych w całym okresie życia należności. Przy oszacowaniu oczekiwanych strat kredytowych zastosowano metodę opartą o wskaźniki oczekiwanego niewypełnienia zobowiązania ustalone na podstawie danych historycznych za lata 2015 -2019 pochodzących z systemów finansowo-księgowych. Kalkulacja odpisów aktualizujących należności zaprezentowana jest w poniższych tabelach.

5.5 Należności handlowe (cd.)

Struktura należności handlowych

	31/12/2019	31/12/2018
Należności handlowe	739,5	840,7
Odpis aktualizujący należności	(145,2)	(155,4)
Razem	594,3	685,3
Aktywa długoterminowe	3,0	0,7
Aktywa krótkoterminowe	591,3	684,6
Razem	594,3	685,3

Uzgodnienie odpisów aktualizujących wartość należności handlowych

	Oczekiwane straty kredytowe					
	2019			2018		
	bez utraty wartości	z utratą wartości	Razem	bez utraty wartości	z utratą wartości	Razem
Stan na początek okresu sprawozdawczego (zbadane)	(3,0)	(152,4)	(155,4)	-	(156,0)	(156,0)
Efekt wdrożenia MSSF 9	-	-	-	(3,3)	-	(3,3)
Stan na początek okresu sprawozdawczego (przekształcone)	(3,0)	(152,4)	(155,4)	(3,3)	(156,0)	(159,3)
Zawiązanie	-	(14,0)	(14,0)	-	(11,8)	(11,8)
Rozwiązanie	1,3	5,9	7,2	0,3	14,5	14,8
Przeniesienie	-	-	-	-	-	-
Wykorzystanie	-	16,5	16,5	-	3,6	3,6
Wycena bilansowa	-	0,5	0,5	-	(0,6)	(0,6)
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	-	-	-	-	(2,1)	(2,1)
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	(1,7)	(143,5)	(145,2)	(3,0)	(152,4)	(155,4)

Zmiany wartości bilansowej brutto należności handlowych

	2019			2018		
	bez utraty wartości	z utratą wartości	Razem	bez utraty wartości	z utratą wartości	Razem
Stan na początek okresu sprawozdawczego	684,4	156,3	840,7	685,1	159,7	844,8
Powstałe	5 580,3	0,1	5 580,4	6 410,0	0,1	6 410,1
Odsetki naliczone	2,0	0,1	2,1	3,0	0,1	3,1
Spisane	-	(16,5)	(16,5)	-	(3,6)	(3,6)
Spłacone	(5 658,1)	(8,9)	(5 667,0)	(6 407,2)	(11,5)	(6 418,7)
Przeniesione	(13,5)	13,5	-	(8,8)	8,8	-
Wycena bilansowa	0,1	(0,8)	(0,7)	(0,6)	0,9	0,3
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	0,3	0,2	0,5	2,9	1,8	4,7
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	595,5	144,0	739,5	684,4	156,3	840,7

5.5 Należności handlowe (cd.)

Analiza wiekowa należności handlowych

	31/12/2019			31/12/2018		
	Brutto	Oczekiwane straty kredytowe	Netto	Brutto	Oczekiwane straty kredytowe	Netto
Należności nieprzeterminowane	539,2	(0,7)	538,5	613,3	(1,9)	611,4
Należności przeterminowane						
do 30 dni	43,7	(0,7)	43,0	47,3	(0,3)	47,0
31 - 90 dni	6,5	(0,4)	6,1	16,7	(0,7)	16,0
91-180 dni	5,9	(4,0)	1,9	6,2	(1,5)	4,7
181 - 365 dni	7,0	(4,9)	2,1	6,5	(2,9)	3,6
powyżej 365 dni	137,2	(134,5)	2,7	150,7	(148,1)	2,6
Razem	739,5	(145,2)	594,3	840,7	(155,4)	685,3

5.6 Pozostałe aktywa

Stosowane zasady rachunkowości	
Polityka rachunkowości w zakresie instrumentów finansowych została opisana w Nocie 6 niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.	
Jako pozostałe aktywa Grupa prezentuje głównie czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, które ustalone są w wysokości poniesionych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do Grupy korzyści ekonomicznych. Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów następują stosownie do upływu czasu.	
Pozostałe należności obejmują głównie należności publicznoprawne, które wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty.	
Aktywa niematerialne prezentowane są w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów z tytułu trwałej utraty wartości składników aktywów niematerialnych. Grupa stosuje liniową metodę amortyzacji.	
Okres ekonomicznej użyteczności i metoda amortyzacji podlegają weryfikacji na koniec każdego okresu sprawozdawczego, a skutki zmian szacunków rozlicza się prospektywnie.	

Struktura pozostałych aktywów

	31/12/2019	31/12/2018
Aktywa finansowe		
Forwardy walutowe	7,4	3,5
Udziały w jednostkach nienotowanych	6,3	6,8
Aktywa niefinansowe		
Koszty rozliczane w czasie		
Przedpłaty na zakup energii elektrycznej	27,2	31,2
Czynsze dzierżawne	0,5	12,3
Ubezpieczenia	7,8	7,4
Usługi informatyczne	9,0	4,2
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	5,8	6,2
Inne	12,2	1,6
Pozostałe należności		
Rozrachunki z tytułu podatku VAT	68,5	65,2
Inne	12,7	5,0
Aktywa niematerialne		
Licencje	24,7	28,5
Inne aktywa niematerialne	0,2	0,2
Aktywa niematerialne w trakcie dostosowywania	5,4	6,0
Razem	187,7	178,1
Aktywa długoterminowe	55,0	56,7
Aktywa krótkoterminowe	132,7	121,4
Razem	187,7	178,1

5.7 Zobowiązania inwestycyjne
Stosowane zasady rachunkowości

Zobowiązania inwestycyjne obejmują zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych. Początkowo wyceniane są w wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcyjne, zaś w okresie późniejszym według zamortyzowanego kosztu. Dotyczy to zobowiązań o terminie zapadalności powyżej 1 roku, w przypadku których wartość zobowiązania odpowiada kwocie, jaka zostałaby uiszczona jednorazowo w środkach pieniężnych. Różnica między tą kwotą a całością płatności jest ujmowana jako koszt odsetek w okresie, na który udzielono kredytu kupieckiego. Zobowiązania o terminie płatności do 1 roku wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

Struktura zobowiązań inwestycyjnych

	31/12/2019	31/12/2018
Zobowiązania inwestycyjne dotyczące taboru kolejowego	304,0	234,3
Zobowiązania inwestycyjne dotyczące nieruchomości	12,9	18,1
Pozostałe	21,6	35,0
Razem	338,5	287,4
Zobowiązania długoterminowe	157,0	109,8
Zobowiązania krótkoterminowe	181,5	177,6
Razem	338,5	287,4

5.8 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych
Stosowane zasady rachunkowości

Grupa zapewnia zatrudnionym pracownikom długoterminowe świadczenia w okresie zatrudnienia (nagrody jubileuszowe) oraz świadczenia po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne i rentowe, świadczenia przejazdowe i świadczenia z ZFŚS dla emerytów i rencistów, odprawy pośmiertne). Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalno-rentowe są wypłacane jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę lub rentę. Wysokość odpraw emerytalno-rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Odprawy pośmiertne wypłacane są po śmierci pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z powyższych tytułów w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą. Pracownikom przysługują również świadczenia po okresie zatrudnienia w postaci świadczeń socjalnych z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych oraz kolejowych ulg przejazdowych. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupa ujmuje powyższe świadczenia w wartości bieżącej zobowiązania na dzień kończący okres sprawozdawczy.

Wysokość długoterminowych świadczeń w okresie zatrudnienia oraz świadczeń po okresie zatrudnienia wyliczana jest przez niezależną firmę aktuarialną metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżąca zobowiązania z tego tytułu ustala się poprzez dyskontowanie szacowanych przyszłych wydatków pieniężnych - przy zastosowaniu stóp procentowych opartych na rynkowych stopach obligacji rządowych. Koszt bieżącego zatrudnienia odzwierciedla wzrost zobowiązania z tytułu określonych świadczeń wynikający z pracy wykonywanej przez pracowników w okresie bieżącym i ujmowany jest w wyniku jako koszt świadczeń pracowniczych, za wyjątkiem sytuacji, gdy jest uwzględniony jako koszt wytworzenia składnika aktywów. Koszty przeszłego zatrudnienia ujmuje się od razu w wyniku finansowym. Koszt odsetek netto jest obliczany poprzez stosowanie stopy dyskonta do wartości netto zobowiązania z tytułu określonych świadczeń i prezentowany w kosztach finansowych.

Zyski i straty aktuarialne powstające z tytułu korekt założeń aktuarialnych ex post oraz zmian założeń aktuarialnych są odnoszone do kapitału własnego przez pozostałe całkowite dochody w okresie, w którym powstały. W przypadku nagród jubileuszowych odnoszone są w koszty okresu.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku wycenę aktuarialną rezerw na świadczenia pracownicze oparto o następujące podstawowe założenia:

	Wycena na dzień [%]	
	31/12/2019	31/12/2018
Stopa dyskonta	2,1	3,0
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, nagrody jubileuszowe	do 4,0	do 3,0
Zakładany wzrost ceny uprawnień na świadczenia przejazdowe	2,5	do 2,5
Średni zakładany roczny wzrost podstaw kalkulacji rezerwy z tytułu odpisu na ZFŚS	4,0	3,5 - 5,0
Średni ważony współczynnik mobilności pracowniczej	2,0 - 10,6	1,7 - 8,2

5.8 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (cd.)

Istotny wpływ na wartość rezerw na świadczenia pracownicze mają przyjęte założenia w zakresie stopy dyskontowej, założonego wzrostu płac oraz oczekiwanego przeciętnego wzrostu zatrudnienia. Poniżej zaprezentowano analizę wrażliwości dla zmian powyższych założeń. Analizę tę przeprowadzono zmieniając jedynie wartość jednej zmiennej, przy jednoczesnym braku zmian pozostałych założeń.

Analiza wrażliwości wartości rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

	31/12/2019	Stopa dyskontowa		Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń		Wskaźnik mobilności pracowniczej	
		+0,30 pp.	-0,30 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.
		Nagrody jubileuszowe	329,4	(5,0)	5,1	4,1	(4,0)
Odprawy emerytalne i rentowe	234,6	(4,0)	4,1	3,4	(3,3)	(3,5)	3,5
Odprawy pośmiertne	8,8	(0,1)	0,2	0,1	(0,1)	(0,1)	0,1
ZFŚS	139,7	(5,9)	6,4	5,2	(4,9)	(1,0)	1,0
Świadczenia przejazdowe	36,9	(1,5)	1,6	1,3	(1,3)	(0,3)	0,3
Razem	749,4	(16,5)	17,4	14,1	(13,6)	(9,3)	9,3

	31/12/2018	Stopa dyskontowa		Wskaźnik wzrostu wynagrodzeń		Wskaźnik mobilności pracowniczej	
		+0,30 pp.	-0,30 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.	+0,25 pp.	-0,25 pp.
		Nagrody jubileuszowe	304,0	(4,3)	4,4	3,7	(3,7)
Odprawy emerytalne i rentowe	195,8	(3,3)	3,4	2,9	(2,8)	(3,0)	2,9
Odprawy pośmiertne	7,9	(0,1)	0,1	0,1	(0,1)	(0,1)	0,1
ZFŚS	130,2	(5,0)	5,3	4,4	(4,2)	(0,8)	0,8
Świadczenia przejazdowe	32,8	(1,3)	1,3	1,1	(1,1)	(0,3)	0,3
Razem	670,7	(14,0)	14,5	12,2	(11,9)	(8,0)	7,9

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze

	Odprawy emerytalne i rentowe	Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Całkowita kwota rezerw
1/01/2019	195,8	130,2	32,8	7,9	304,0	36,3	707,0
Koszt bieżącego zatrudnienia	6,8	2,4	0,7	0,4	12,5	-	22,8
Koszt odsetkowy	5,1	3,8	0,9	0,1	7,7	-	17,6
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	37,4	10,0	3,6	1,2	-	-	52,2
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w rachunku wyników	-	-	-	-	52,3	-	52,3
Koszty przeszłego zatrudnienia	1,3	-	-	-	(0,1)	-	1,2
Utworzenie rezerwy	-	-	-	-	-	18,6	18,6
Rozwiązanie rezerwy	-	-	-	-	-	(13,2)	(13,2)
Świadczenia wypłacone	(11,8)	(6,7)	(1,1)	(0,8)	(47,0)	(7,0)	(74,4)
Połączenie Spółek	-	-	-	-	-	0,1	0,1
31/12/2019	234,6	139,7	36,9	8,8	329,4	34,8	784,2
Rezerwy długoterminowe	198,1	135,3	35,8	7,4	280,5	-	657,1
Rezerwy krótkoterminowe	36,5	4,4	1,1	1,4	48,9	34,8	127,1
Razem	234,6	139,7	36,9	8,8	329,4	34,8	784,2

5.8 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (cd.)

	Odprawy emerytalne i rentowe	Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Całkowita kwota rezerw
1/01/2018	174,6	143,5	33,8	7,1	288,0	37,2	684,2
Koszt bieżącego zatrudnienia	5,7	1,9	1,6	0,2	11,2	-	20,6
Koszt odsetkowy	4,8	4,7	1,1	0,2	8,6	-	19,4
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w pozostałych całkowitych dochodach	27,3	(12,5)	(2,7)	1,1	-	-	13,2
(Zyski) i straty aktuarialne ujmowane w rachunku wyników	-	-	-	-	37,2	-	37,2
Utworzenie rezerwy	-	-	-	-	-	30,9	30,9
Rozwiązanie rezerwy	-	-	-	-	-	(19,3)	(19,3)
Świadczenia wypłacone	(16,6)	(7,4)	(1,0)	(0,7)	(41,1)	(12,7)	(79,5)
Różnice kursowe	-	-	-	-	0,1	0,2	0,3
31/12/2018	195,8	130,2	32,8	7,9	304,0	36,3	707,0
Rezerwy długoterminowe	169,1	125,3	31,7	6,6	258,8	-	591,5
Rezerwy krótkoterminowe	26,7	4,9	1,1	1,3	45,2	36,3	115,5
Razem	195,8	130,2	32,8	7,9	304,0	36,3	707,0

Pozycje ujęte w wyniku w odniesieniu do programów świadczeń pracowniczych

	31/12/2019	31/12/2018
Koszty świadczeń pracowniczych	(81,7)	(69,4)
Koszty finansowe	(17,6)	(19,4)
Ogółem ujęte w wyniku przed opodatkowaniem	(99,3)	(88,8)

(Zyski) / straty aktuarialne

2019	Zmiana założeń demograficznych	Zmiana założeń finansowych	Pozostałe zmiany	Razem
Straty / (zyski) aktuarialne - świadczenia po okresie zatrudnienia				
Odprawy emerytalne i rentowe	(0,5)	19,6	18,3	37,4
Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	(0,2)	16,4	(6,2)	10,0
Świadczenia przejazdowe	(0,1)	4,3	(0,6)	3,6
Odprawy pośmiertne	(0,1)	0,6	0,7	1,2
Straty / (zyski) aktuarialne - pozostałe świadczenia długoterminowe				
Nagrody jubileuszowe	(1,4)	24,2	29,5	52,3
Razem	(2,3)	65,1	41,7	104,5

5.8 Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych (cd.)

2018	Zmiana założeń demograficznych	Zmiana założeń finansowych	Pozostałe zmiany	Razem
Straty / (zyski) aktuarialne - świadczenia po okresie zatrudnienia				
Odprawy emerytalne i rentowe	4,4	2,5	20,4	27,3
Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	1,2	4,2	(17,9)	(12,5)
Świadczenia przejazdowe	0,3	1,1	(4,1)	(2,7)
Odprawy pośmiertne	0,1	0,1	0,9	1,1
Straty / (zyski) aktuarialne - pozostałe świadczenia długoterminowe				
Nagrody jubileuszowe	5,3	3,2	28,7	37,2
Razem	11,3	11,1	28,0	50,4

Analiza terminów zapadalności wypłaconych świadczeń pracowniczych

31/12/2019	Odprawy emerytalne i rentowe	Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Razem
do 1 roku	36,5	4,4	1,1	1,4	48,9	34,8	127,1
od 1 do 5 lat	79,6	20,6	5,5	3,4	141,1	-	250,2
powyżej 5 lat	118,5	114,7	30,3	4,0	139,4	-	406,9
Razem	234,6	139,7	36,9	8,8	329,4	34,8	784,2

31/12/2018	Odprawy emerytalne i rentowe	Odpisy na ZFŚS dla emerytów i rencistów	Świadczenia przejazdowe	Odprawy pośmiertne	Nagrody jubileuszowe	Pozostałe świadczenia pracownicze	Razem
do 1 roku	26,7	4,9	1,1	1,3	45,2	36,3	115,5
od 1 do 5 lat	63,6	21,9	5,2	3,3	133,6	-	227,6
powyżej 5 lat	105,5	103,4	26,5	3,3	125,2	-	363,9
Razem	195,8	130,2	32,8	7,9	304,0	36,3	707,0

Średni okres zapadalności świadczeń pracowniczych Jednostki dominującej wynosił 11,8 lat na dzień 31 grudnia 2019 roku. Udział Jednostki dominującej w wartości rezerw Grupy na świadczenia pracownicze, wycenianych metodami aktuarialnymi, wynosi około 90%.

5.9 Pozostałe rezerwy

Stosowane zasady rachunkowości
Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Grupie ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków pieniężnych oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania. Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów (w przypadku, gdy wpływ pieniądza w czasie jest istotny). Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić. W przypadku, gdy określenie, czy występuje obecny obowiązek, jest niejasne, na przykład w przypadku sprawy sądowej, Grupa tworzy rezerwy na takie zdarzenia, jeśli uzna, że po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, istnienie obowiązku na dzień bilansowy jest bardziej prawdopodobne niż jego brak. Jeśli brak obecnego obowiązku na dzień bilansowy jest bardziej prawdopodobny niż jego istnienie, Grupa ujawnia informację o zobowiązaniu warunkowym, chyba że możliwość zaistnienia wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne jest znikoma.

5.9 Pozostałe rezerwy (cd.)

Struktura pozostałych rezerw

2019	Rezerwa na kary urzędów antymonopolowych	Rezerwa na rekultywację	Rezerwa na zobowiązania z tytułu VAT	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Inne rezerwy	Razem
1/01/2019 (zbadane)	14,8	5,3	23,6	3,7	30,0	77,4
Efekt wdrożenia MSSF 16	-	-	-	(3,7)	-	(3,7)
1/01/2019 (przekształcone)	14,8	5,3	23,6	0,0	30,0	73,7
Zawiązanie	-	0,1	0,8	-	9,7	10,6
Rozwiązanie	(0,2)	-	(24,4)	-	(4,9)	(29,5)
Wykorzystanie	-	-	-	-	(3,8)	(3,8)
31/12/2019	14,6	5,4	-	-	31,0	51,0
Rezerwy długoterminowe	-	5,4	-	-	-	5,4
Rezerwy krótkoterminowe	14,6	-	-	-	31,0	45,6
Razem	14,6	5,4	-	-	31,0	51,0

2018	Rezerwa na kary urzędów antymonopolowych	Rezerwa na rekultywację	Rezerwa na zobowiązania z tytułu VAT	Rezerwa na umowy rodzące obciążenia	Inne rezerwy	Razem
1/01/2018	14,2	5,0	22,3	16,7	24,0	82,2
Zawiązanie	1,2	0,1	1,3	-	14,0	16,6
Rozwiązanie	-	-	-	(0,1)	(3,2)	(3,3)
Wykorzystanie	(0,6)	-	-	(12,9)	(4,9)	(18,4)
Różnice kursowe	-	0,2	-	-	0,1	0,3
31/12/2018	14,8	5,3	23,6	3,7	30,0	77,4
Rezerwy długoterminowe	14,8	4,4	-	1,3	-	20,5
Rezerwy krótkoterminowe	-	0,9	23,6	2,4	30,0	56,9
Razem	14,8	5,3	23,6	3,7	30,0	77,4

Rezerwa na kary urzędów antymonopolowych

Na dzień 31 grudnia 2019 roku pozycja obejmowała:

- rezerwę na karę nałożoną przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK) w wysokości 14,2 milionów złotych,
- rezerwę na karę utworzoną w związku z toczącym się postępowaniem Urzędu Antymonopolowego w Czechach w wysokości 0,4 miliona złotych.

Zmiana wysokości rezerw w 2019 roku dotyczy postępowania administracyjnego, które w październiku 2016 roku Urząd Antymonopolowy w Czechach rozpoczął przeciwko spółce AWT Čechofracht a.s., w związku z podejrzeniem o udział w umowie kartelowej w latach 2004 – 2010. W wyniku rozwoju postępowania i analizy jego aktualnego statusu Grupa zdecydowała o skorygowaniu rezerwy na potencjalną karę w wysokości 0,6 miliona złotych do kwoty 0,4 miliona złotych.

W związku ze zmianą szacunku dotyczącego oczekiwanego terminu zakończenia wyżej wymienionych spraw, Grupa na dzień 31 grudnia 2019 roku dokonała reklasyfikacji rezerw w wysokości 14,6 milionów złotych z części długoterminowej na krótkoterminową.

Rezerwa na rekultywację

Rezerwa została utworzona na pokrycie przyszłych wydatków związanych z obowiązkiem rekultywacji terenu. Szacunek rezerwy odpowiada wartości bieżącej oczekiwanych przyszłych wydatków.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu VAT

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku Grupa dokonała rozwiązania rezerwy na zobowiązania z tytułu rozliczeń VAT za okres od kwietnia 2013 roku do lipca 2013 roku w wysokości 24,4 milionów złotych. Decyzja o rozwiązaniu rezerwy została podjęta na podstawie otrzymanego wyniku kontroli wydanej przez Mazowiecki Urząd Celno-Skarbowy w Warszawie.

Rezerwa na umowy rodzące obciążenia

Na dzień 31 grudnia 2018 roku rezerwa na umowy rodzące obciążenia reprezentowała rezerwę na straty wynikające z zawartej umowy leasingu operacyjnego nieruchomości, z której oczekiwane przychody nie pokrywały przyszłych kosztów leasingu, które miały być poniesione przez Grupę.

W związku z wdrożeniem MSSF 16 Grupa zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania dopuszczonego przez standard i skorygować wartość bilansową prawa do użytkowania aktywów na dzień 1 stycznia 2019 roku o wartość bilansową przedmiotowej rezerwy.

5.9 Pozostałe rezerwy (cd.)

Inne rezerwy

Pozycja ta obejmuje głównie rezerwy utworzone na roszczenia sporne, sprawy sądowe i kary umowne, w przypadku których wpływ środków pieniężnych związany z realizacją tych roszczeń jest bardziej prawdopodobny niż jego brak.

Zdaniem Zarządu Jednostki dominującej kwota pozostałych rezerw na dzień 31 grudnia 2019 roku, jak i na dzień 31 grudnia 2018 roku stanowi najlepszy szacunek kwoty, której zapłata jest prawdopodobna. Szacunek ten opiera się na najlepszej wiedzy kierownictwa, dotychczasowym doświadczeniu oraz innych czynnikach, które w danej sytuacji uznawane są za najbardziej racjonalne. W wyniku zaistnienia przyszłych zdarzeń szacunki Grupy mogą ulec zmianie w kolejnych okresach sprawozdawczych.

5.10 Pozostałe zobowiązania

Stosowane zasady rachunkowości

Zobowiązania stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek Grupy, którego wypełnienie, według oczekiwań, spowoduje wpływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Pozostałe zobowiązania obejmują głównie rozrachunki publicznoprawne, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń, które wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Struktura pozostałych zobowiązań

	31/12/2019	31/12/2018
Zobowiązania finansowe		
Forwardy walutowe	-	0,2
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu zabezpieczeń (kaucje, wadia, gwarancje)	40,5	36,9
Zobowiązania publicznoprawne ⁽¹⁾	117,6	86,9
Rozrachunki z pracownikami	97,4	95,2
Otrzymane dotacje	0,3	2,6
Pozostałe rozrachunki	4,6	7,0
Rozliczenia z tytułu VAT	4,0	6,5
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	-	0,3
Razem	264,4	235,6
Zobowiązania długoterminowe	-	1,8
Zobowiązania krótkoterminowe	264,4	233,8
Razem	264,4	235,6

⁽¹⁾ Wzrost pozycji wynika głównie z wyższych zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W 2018 roku część zobowiązań, których termin płatności przypadał na rok 2019 zostało spłaconych przez Jednostkę dominującą przed terminem wymagalności.

6. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Stosowane zasady rachunkowości

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy staje się związana postanowieniami umowy instrumentu.

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się lub pomniejsza o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia lub emisji tych aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe o charakterze dłużnym klasyfikuje się jako wyceniane:

- w zamortyzowanym koszcie,
- wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja odbywa się na podstawie:

- modelu biznesowego Grupy w zakresie zarządzania aktywami finansowymi,
- charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych, tj. czy przepływy pieniężne wynikające z umów obejmują wyłącznie płatności kapitału i odsetek. Charakterystykę i przeznaczenie aktywów finansowych określa się w chwili początkowego ujęcia.

6. Instrumenty finansowe I zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)
Stosowane zasady rachunkowości
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy;
- warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do tej kategorii Grupa klasyfikuje głównie:

- należności handlowe,
- lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy,
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku Grupa nie posiadała aktywów finansowych o charakterze dłużnym wycenianych w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody oraz wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Inwestycje w instrumenty kapitałowe

Inwestycje w instrumenty kapitałowe wyceniane są w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody.

Zobowiązania finansowe

Grupa klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe jako wyceniane w późniejszych okresach w zamortyzowanym koszcie, z wyjątkiem:

- zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik,
- zobowiązań powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, który nie kwalifikuje się do zaprzestania ujmowania lub wtedy, gdy ma zastosowanie podejście wynikające z utrzymania zaangażowania,
- umów gwarancji finansowych,
- zobowiązań do udzielenia pożyczki oprocentowanej poniżej rynkowej stopy procentowej,
- warunkowej zapłaty ujętej przez Grupę przejmującą w ramach połączenia przedsięwzięć, do której ma zastosowanie MSSF 3.

Wszystkie zobowiązania finansowe posiadane przez Grupę klasyfikowane są jako wyceniane w zamortyzowanym koszcie. Dodatkowo, w ramach pozycji pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych Grupa prezentuje pochodne instrumenty finansowe typu forward. Instrumenty te stanowią zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych. W momencie ustanowienia zabezpieczenia Grupa wyznacza powiązanie zabezpieczające. Efektywna część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym jest ujmowana w pozostałych całkowitych dochodach. Nieefektywna część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym jest ujmowana w wyniku finansowym okresu, chyba że jest nieistotna wartościowo. Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zyski / straty związane z wyceną instrumentu zabezpieczającego ujmuje się w wyniku finansowym w momencie, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy. Grupa usuwa ze sprawozdania z sytuacji finansowej składnik aktywów finansowych tylko w przypadku, gdy prawa umowne do przepływów pieniężnych generowanych przez ten składnik wygasną lub gdy przeniosła dany składnik aktywów oraz wszystkie związane z nim rodzaje ryzyka i korzyści wynikające z praw własności na inną jednostkę.

6.1 Instrumenty finansowe

Kategorie i klasy instrumentów finansowych

Aktywa finansowe w podziale na kategorie i klasy	Nota	31/12/2019	31/12/2018
Instrumenty finansowe zabezpieczające			
Instrumenty pochodne	<i>Nota 5.6</i>	7,4	3,5
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody			
Inwestycje w instrumenty kapitałowe	<i>Nota 5.6</i>	6,3	6,8
Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu			
Należności handlowe	<i>Nota 5.5</i>	594,3	685,3
Należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych		0,5	-
Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy		-	201,1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	<i>Nota 4.4</i>	550,4	447,3
Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9		11,6	-
Razem		1 170,5	1 344,0

Zobowiązania finansowe w podziale na kategorie i klasy	Nota	31/12/2019	31/12/2018
Instrumenty finansowe zabezpieczające			
Instrumenty pochodne	<i>Nota 5.10</i>	-	0,2
Kredyty bankowe i pożyczki	<i>Nota 4.1</i>	469,7	468,1
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu			
Kredyty bankowe i pożyczki	<i>Nota 4.1</i>	1 156,5	863,7
Zobowiązania handlowe		414,9	499,9
Zobowiązania inwestycyjne	<i>Nota 5.7</i>	338,5	287,4
Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	<i>Nota 4.1</i>	996,5	95,2
Razem		3 376,1	2 214,5

Odpisy aktualizujące wartość należności handlowych zostały opisane w **Nocie 5.5** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Rachunkowość zabezpieczeń

W okresie od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku Grupa stosowała rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Celem podjętych działań zabezpieczających było ograniczenie wpływu ryzyka kursowego pary walut EUR/PLN na przyszłe przepływy pieniężne. Pozycję zabezpieczaną stanowią wysoce prawdopodobne przyszłe przepływy pieniężne wyrażone w EUR.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Jednostka dominująca ustanowiła następujące instrumenty zabezpieczające:

- kredyty inwestycyjne denominowane w EUR. Przepływy pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia realizowane będą do lipca 2034 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego wynosiła 110,3 milionów EUR stanowiąca równowartość 469,7 milionów złotych.
- walutowe kontrakty forward. Przepływy pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia realizowane będą do września 2021 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość aktywów z tytułu wyceny instrumentu zabezpieczającego wynosiła 6,6 milionów złotych.

Pozycja obejmuje również wycenę w jednostce zależnej instrumentów zabezpieczających w postaci walutowych kontraktów forward na parze walut EUR/PLN będących zabezpieczeniem przyszłych przepływów pieniężnych. Przepływy pieniężne będące przedmiotem zabezpieczenia realizowane będą do lipca 2020 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość aktywów z tytułu wyceny instrumentów zabezpieczających wynosiła 0,8 miliona złotych.

6.1 Instrumenty finansowe (cd.)

Hierarchia wartości godziwej

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej były kontrakty walutowe forward oraz inwestycje w instrumenty kapitałowe.

	31/12/2019		31/12/2018	
	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa				
Instrumenty pochodne - kontrakty walutowe forward	7,4	-	3,5	-
Inwestycje w instrumenty kapitałowe - udziały w spółkach nienotowanych	-	6,3	-	6,8
Zobowiązania				
Instrumenty pochodne - kontrakty walutowe forward	-	-	0,2	-

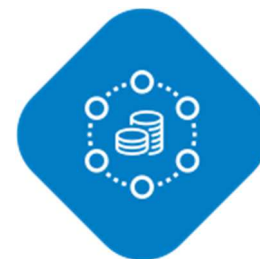
Metody wyceny instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej

a) Kontrakty walutowe forward

Wartość godziwa forwardów walutowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji fx swap.

b) Inwestycje w instrumenty finansowe

Pozycja obejmuje głównie udziały w spółce Euroterminal Sławków Sp. z o.o. w kwocie 5,6 milionów złotych, których wartość została oszacowana przez niezależnego doradcę przy użyciu zmodyfikowanej metody szwajcarskiej. Metoda szwajcarska należy do mieszanych metod wyceny, tzn. łączy w sobie aspekt wartości majątku oraz zdolność do generowania przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość przedsiębiorstwa w metodzie szwajcarskiej jest średnią ważoną wartości wyznaczonych metodą majątkową i dochodową. W metodzie tej większą wagę przyznaje się wartości wyznaczonej metodą dochodową (2 razy większą). Przyjęcie metody szwajcarskiej jest uzasadnione ze względu na fakt, iż Euroterminal Sławków Sp. z o.o. posiada umiarkowaną zdolność do generowania zysków w przyszłości, a z drugiej strony posiada istotne aktywa w postaci gruntów i nieruchomości.

c) Pozostałe instrumenty finansowe

Dla kategorii instrumentów finansowych, które na dzień bilansowy nie są wyceniane w wartości godziwej, Grupa nie ujawnia wartości godziwej ze względu na fakt, że na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku nie odbiegała istotnie od ich wartości prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Zmiana wyceny instrumentów finansowych dla Poziomu 3 hierarchii wartości godziwej

	2019	2018
Stan na początek okresu sprawozdawczego (zbadane)	6,8	-
Zmiany wynikające z wdrożenia MSSF 9	-	6,2
Stan na początek okresu sprawozdawczego	6,8	6,2
Zyski za okres ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	0,7	-
Nabycie udziałów	-	1,0
Sprzedaż udziałów	(0,2)	(0,4)
Ujęcie jednostek wycenianych metodą praw własności	(0,9)	-
Różnice kursowe z przeliczenia sprawozdań jednostek zagranicznych	(0,1)	-
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	6,3	6,8

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 oraz 31 grudnia 2018 nie wystąpiły transfery pomiędzy poziomem 2 i 3 w hierarchii wartości godziwej.

6.1 Instrumenty finansowe (cd.)

Przychody, koszty, zyski i straty zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów według kategorii instrumentów finansowych

2019	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Inwestycje w instrumenty kapitałowe	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	-	0,3	-	-	-	-	0,3
Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	(2,7)	-	6,4	0,5	(21,8)	(34,3)	(51,9)
Różnice kursowe	(0,1)	-	(1,1)	-	(1,2)	1,3	(1,1)
Odpisy aktualizujące / aktualizacja wartości	(0,1)	-	(6,8)	-	-	-	(6,9)
Koszty transakcyjne związane z kredytami	-	-	-	-	(2,3)	-	(2,3)
Zysk / (strata) ze zbycia inwestycji	-	0,8	-	-	-	-	0,8
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	4,7	-	-	-	-	-	4,7
Zysk / (strata) brutto	1,8	1,1	(1,5)	0,5	(25,3)	(33,0)	(56,4)
Zmiana wyceny	9,9	0,7	-	-	-	-	10,6
Pozostałe całkowite dochody	9,9	0,7	-	-	-	-	10,6

W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych skorygował wartość przychodów z tytułu umów z klientami w kwocie 4,7 milionów złotych.

W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2019 roku pozycja zmiana wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających ujęta w pozostałych całkowitych dochodach obejmuje zmianę wyceny instrumentów pochodnych w kwocie 4,2 milionów złotych oraz kredytów bankowych w kwocie 5,7 milionów złotych, które są ujmowane w ramach stosowanej przez Grupę rachunkowości zabezpieczeń.

2018	Instrumenty finansowe zabezpieczające	Inwestycje w instrumenty kapitałowe	Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	-	0,3	-	-	-	0,3
Przychody / (koszty) z tytułu odsetek	(3,0)	-	15,2	(25,0)	(5,8)	(18,6)
Różnice kursowe	-	-	4,2	(2,6)	(1,0)	0,6
Odpisy aktualizujące / aktualizacja wartości	-	-	3,0	-	-	3,0
Koszty transakcyjne związane z kredytami	-	-	-	(1,6)	-	(1,6)
Zysk / (strata) ze zbycia inwestycji	-	5,0	-	-	-	5,0
Efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	7,0	-	-	-	-	7,0
Zysk / (strata) brutto	4,0	5,3	22,4	(29,2)	(6,8)	(4,3)
Zmiana wyceny	(23,4)	-	-	-	-	(23,4)
Pozostałe całkowite dochody	(23,4)	-	-	-	-	(23,4)

W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku efekt rozliczenia rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych skorygował wartość przychodów z tytułu umów z klientami w kwocie 7,3 milionów złotych oraz kosztów finansowych w zakresie odsetek od zobowiązań leasingu finansowego w kwocie (0,3) miliona złotych.

W roku obrotowym zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku pozycja zmiana wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających ujęta w pozostałych całkowitych dochodach obejmuje zmianę wyceny instrumentów pochodnych w kwocie (8,5) milionów złotych oraz kredytów bankowych w kwocie (14,9) milionów złotych, które są ujmowane w ramach stosowanej przez Grupę rachunkowości zabezpieczeń.

6.1 Instrumenty finansowe (cd.)

Kompensata aktywów finansowych

31/12/2019	Wartość brutto ujętych aktywów finansowych	Wartość netto aktywów finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane wartości niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej - otrzymane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Należności handlowe	594,3	594,3	(1,9)	592,4
Razem	594,3	594,3	(1,9)	592,4

31/12/2018	Wartość brutto ujętych aktywów finansowych	Wartość netto aktywów finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji bilansowej	Powiązane wartości niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji bilansowej - otrzymane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Należności handlowe	685,3	685,3	(4,4)	680,9
Razem	685,3	685,3	(4,4)	680,9

Kompensata zobowiązań finansowych

31/12/2019	Wartość brutto ujętych zobowiązań finansowych	Wartość netto zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane wartości niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej - przekazane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Zobowiązania handlowe	414,9	414,9	(3,2)	411,7
Razem	414,9	414,9	(3,2)	411,7

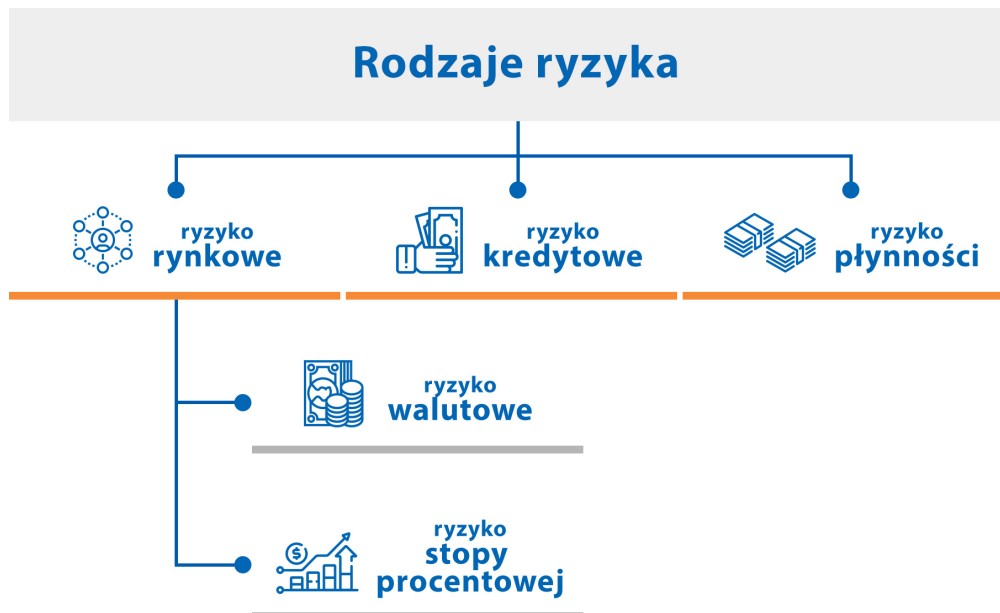
31/12/2018	Wartość brutto ujętych zobowiązań finansowych	Wartość netto zobowiązań finansowych prezentowanych w sprawozdaniu z sytuacji bilansowej	Powiązane wartości niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji bilansowej - przekazane zabezpieczenia gotówkowe	Wartość netto
Zobowiązania handlowe	499,9	499,9	(0,7)	499,2
Razem	499,9	499,9	(0,7)	499,2

Zaprezentowane w powyższych tabelach wartości niekompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zabezpieczające należności handlowe ujęte są w ramach pozostałych zobowiązań, natomiast wartości zabezpieczające zobowiązania handlowe ujęte są w ramach pozostałych aktywów.

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

W latach objętych niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupa narażona była na następujące typy ryzyka finansowego:

Ryzyko rynkowe

Grupa narażona jest na ryzyka rynkowe związane z kursami walutowymi oraz stopami procentowymi. Celem procesu zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie niepożądanych wpływów zmian czynników ryzyka rynkowego na przepływy pieniężne oraz wyniki w krótkim i średnim horyzoncie czasowym. Grupa zarządza ryzykami rynkowymi wynikającymi z powyższych czynników w oparciu o wewnętrzne procedury, które określają zasady pomiaru poszczególnych ekspozycji, parametry i horyzont czasowy.

Zasady zarządzania ryzykiem rynkowym są realizowane poprzez wskazane do tego komórki organizacyjne pod nadzorem Zarządu Jednostki dominującej. Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się za pomocą opracowanych strategii, z częściowym wykorzystaniem instrumentów pochodnych. Instrumenty pochodne wykorzystywane są wyłącznie do ograniczenia ryzyka zmian wartości bilansowych i ryzyka zmian przepływów pieniężnych. Transakcje zawierane są wyłącznie z wiarygodnymi partnerami, dopuszczonymi do udziału w transakcjach w wyniku zastosowania wewnętrznych procedur.

Zgodnie z obowiązującą w Grupie Polityką Zarządzania Ryzykiem Finansowym, Grupa stosowała w 2019 roku transakcje zarządzania ryzykiem walutowym w odniesieniu do pary walutowej EUR/PLN.

Zarządzanie ryzykiem walutowym

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa narażona była na ryzyko walutowe dotyczące głównie denominowanych w walutach obcych należności handlowych oraz zobowiązań z tytułu zadłużenia.

W wyniku przeprowadzanej na dzień bilansowy wyceny należności i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, a także wyniku bieżących realizacji rozliczeń w walutach obcych powstają dodatnie i ujemne różnice kursowe. Ich wartości ulegają wahaniom w okresie roku, co spowodowane jest zmianą kursów.

W ujęciu długoterminowym ryzyko wyceny zrównuje się z ryzykiem zmiany wartości przepływów, dlatego też to przepływy Grupy są przedmiotem działań zabezpieczających.

Dla kursu EUR/PLN występuje częściowy naturalny hedging, ze względu na fakt, iż przychody z tytułu umów z klientami w walucie EUR są częściowo równoważone przez koszty w tej samej walucie. Celem stosowania przez Grupę transakcji zarządzania ryzykiem walutowym jest zabezpieczenie wolnej ekspozycji netto narażonej na zmianę wartości w PLN. W tym celu Grupa stosowała w latach 2018 - 2019 transakcje terminowe typu forward na parze walutowej EUR/PLN oraz ustanowiła powiązania zabezpieczające pomiędzy przepływami wynikającymi z kredytów bankowych denominowanych w EUR a przyszłymi wysoce prawdopodobnymi przepływami pieniężnymi z działalności operacyjnej wyrażonymi w EUR.

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Pozycje w walutach

31/12/2019	łączna wartość pozycji w PLN	EUR/PLN		CZK/PLN	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
AKTYWA					
Aktywa trwałe					
Należności handlowe	3,0	-	-	18,3	3,0
Pozostałe aktywa – kontrakty walutowe forward ⁽¹⁾	1,7	17,9	1,7	-	-
Aktywa obrotowe					
Należności handlowe	174,4	20,7	88,0	515,5	86,4
Pozostałe aktywa – kontrakty walutowe forward ⁽¹⁾	5,6	42,5	5,6	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	93,8	11,6	49,4	264,6	44,4
Razem	278,5	92,7	144,7	798,4	133,8
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA					
Zobowiązania długoterminowe					
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	604,9	134,5	572,7	191,9	32,2
Zobowiązania krótkoterminowe					
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	124,9	26,0	110,6	85,8	14,3
Zobowiązania handlowe	108,4	10,7	45,8	373,5	62,6
Zobowiązania inwestycyjne	16,2	-	-	96,6	16,2
Razem	854,4	171,2	729,1	747,8	125,3
Pozycja walutowa netto	(575,9)	(78,5)	(584,4)	50,6	8,5

31/12/2018	łączna wartość pozycji w PLN	EUR/PLN		CZK/PLN	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
AKTYWA					
Aktywa trwałe					
Pozostałe aktywa – kontrakty walutowe forward ⁽¹⁾	0,8	16,9	0,8	-	-
Aktywa obrotowe					
Należności handlowe	202,9	29,8	128,3	440,4	73,7
Pozostałe aktywa – kontrakty walutowe forward ⁽¹⁾	2,7	45,5	2,7	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	125,7	14,0	60,1	392,2	65,6
Razem	332,1	106,2	191,9	832,6	139,3
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA					
Zobowiązania długoterminowe					
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	526,3	110,2	473,6	314,8	52,7
Pozostałe zobowiązania	0,7	0,1	0,4	1,9	0,3
Zobowiązania krótkoterminowe					
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	71,4	16,1	69,1	14,0	2,3
Zobowiązania handlowe	165,5	14,8	63,8	588,9	98,5
Pozostałe zobowiązania – kontrakty walutowe forward ⁽¹⁾	0,2	8,8	0,2	-	-
Razem	764,1	150,0	607,1	919,6	153,8
Pozycja walutowa netto	(432,0)	(43,8)	(415,2)	(87,0)	(14,5)

⁽¹⁾ W powyższych tabelach w pozycji aktywa finansowe / pozostałe zobowiązania finansowe w kolumnie dotyczącej waluty EUR zaprezentowana jest kwota ekspozycji Grupy w transakcjach terminowych typu forward, natomiast kolumna waluty PLN odpowiada wycenę wartości godziwej instrumentów pochodnych w PLN.

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)
Wrażliwość na ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na zmiany kursów pary walutowej EUR/PLN, CZK/PLN, w związku z jej działalnością operacyjną i finansową. Odchylenia kursów skalkulowano na podstawie średnich zmienności poszczególnych kursów walut w badanym okresie. Wrażliwość instrumentów finansowych na ryzyko walutowe obliczono jako różnicę pomiędzy pierwotną wartością księgową instrumentów finansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych typu forward) a ich potencjalną wartością przy założonych zmianach kursów walut. Poniższe tabele prezentują ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe w latach 2019 oraz 2018.

31/12/2019	Wartość pozycji w PLN	Ryzyko walutowe					
		EUR/PLN			CZK/PLN		
		wpływ na wynik		wpływ na pozostałe całkowite dochody		wpływ na pozostałe całkowite dochody	
		+3%	-3%	+3%	3%	+9%	-9%
AKTYWA							
Aktywa trwałe							
Należności handlowe	3,0	-	-	-	-	0,3	(0,3)
Pozostałe aktywa – kontakty walutowe forward	1,7	-	-	(2,4)	2,4	-	-
Aktywa obrotowe							
Należności handlowe	174,4	3,2	(3,2)	-	-	7,9	(7,9)
Pozostałe aktywa - kontrakty walutowe forward	5,6	-	-	(4,5)	4,5	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	93,8	1,5	(1,5)	-	-	3,9	(3,9)
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	604,9	(4,7)	4,7	(12,5)	12,5	(2,9)	2,9
Zobowiązania krótkoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	124,9	(1,7)	1,7	(1,6)	1,6	(1,3)	1,3
Zobowiązania handlowe	108,4	(1,5)	1,5	-	-	(5,5)	5,5
Zobowiązania inwestycyjne	16,2	-	-	-	-	(1,5)	1,5
łącznie efekt brutto		(3,2)	3,2	(21,0)	21,0	0,8	(0,8)

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

31/12/2018	Wartość pozycji w PLN	Ryzyko walutowe					
		EUR/PLN			CZK/PLN		
		wpływ na wynik		wpływ na pozostałe całkowite dochody		wpływ na pozostałe całkowite dochody	
		+6%	-6%	+6%	-6%	+4%	-4%
AKTYWA							
Aktywa trwałe							
Pozostałe aktywa - kontrakty walutowe forward	0,8	-	-	(4,4)	4,4	-	-
Aktywa obrotowe							
Należności handlowe	202,9	7,7	(7,7)	-	-	2,9	(2,9)
Pozostałe aktywa - kontrakty walutowe forward	2,7	-	-	(11,8)	11,8	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	125,7	3,6	(3,6)	-	-	2,6	(2,6)
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	526,3	(2,8)	2,8	(25,6)	25,6	(2,1)	2,1
Zobowiązania inwestycyjne	0,7	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	71,4	(1,6)	1,6	(2,5)	2,5	(0,1)	0,1
Zobowiązania handlowe	165,5	(3,8)	3,8	-	-	(3,9)	3,9
Pozostałe zobowiązania - kontrakty walutowe forward	0,2	-	-	(2,3)	2,3	-	-
Łączny efekt brutto		3,1	(3,1)	(46,6)	46,6	(0,6)	0,6

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Terminowe transakcje walutowe

Do zarządzania ryzykiem kursowym w 2019 i 2018 roku stosowano terminowe transakcje typu forward na parze EUR/PLN (sprzedaż oraz zakup waluty).

Zestawienie walutowych kontraktów forward niezrealizowanych

Stan na 31/12/2019

Podmiot	Typ transakcji	Data zawarcia transakcji	Data rozliczenia transakcji	Para walut	Kwota w walucie bazowej	Kwota w walucie zmiennej	Wartość godziwa aktywów
Bank A	forward	02/2018 - 09/2019	01/2020 - 08/2020	EUR/PLN	6,9	30,8	0,8
Bank B	forward	02/2018 - 08/2019	01/2020 - 06/2021	EUR/PLN	16,4	73,1	2,1
Bank C	forward	02/2018 - 10/2019	01/2020 - 09/2021	EUR/PLN	23,6	104,8	2,8
Bank D	forward	03/2018 - 09/2019	01/2020 - 09/2021	EUR/PLN	13,0	57,7	1,6
Bank E	forward	07/2018	03/2020 - 06/2020	EUR/PLN	0,5	2,2	0,1
Razem					60,4	268,6	7,4

Stan na 31/12/2018

Podmiot	Typ transakcji	Data zawarcia transakcji	Data rozliczenia transakcji	Para walut	Kwota w walucie bazowej	Kwota w walucie zmiennej	Wartość godziwa aktywów	Wartość godziwa zobowiązań
Bank A	forward	05/2017 - 12/2018	01/2019 - 02/2020	EUR/PLN	9,2	40,3	0,3	-
Bank B	forward	01/2017 - 12/2018	01/2019 - 12/2020	EUR/PLN	16,9	75,0	0,9	0,1
Bank C	forward	06/2017 - 12/2018	01/2019 - 08/2020	EUR/PLN	16,4	72,3	0,8	-
Bank D	forward	01/2017 - 11/2018	01/2019 - 11/2020	EUR/PLN	25,5	112,7	1,3	0,1
Bank E	forward	02/2017 - 07/2018	01/2019 - 06/2020	EUR/PLN	3,2	14,2	0,2	-
Razem					71,2	314,5	3,5	0,2

Zarządzanie ryzykiem stóp procentowych

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa była narażona na ryzyko zmienności przepływów pieniężnych z tytułu stopy procentowej wynikające z kredytów bankowych, umów leasingowych opartych o zmienne stopy procentowe. Odsetki od umów leasingowych naliczane były według stóp referencyjnych powiększonych o marżę finansującego. Stopą referencyjną dla umów leasingowych denominowanych w EUR był EURIBOR 6M, natomiast dla umów zawartych w PLN – WIBOR 1M.

W ramach zobowiązań z tytułu leasingu o stałym oprocentowaniu Grupa prezentuje głównie zobowiązania wynikające z umów najmu i dzierżawy nieruchomości, które zawierają zapisy o indeksacji cen w oparciu o wskaźnik inflacji. Zgodnie z MSSF 16 zmiany przyszłych opłat leasingowych wynikające z indeksacji cen nie spowodują zmiany stopy dyskonta stosowanej do wyceny powyższych zobowiązań.

Odsetki od umów kredytowych naliczane były według stopy referencyjnej WIBOR 1M i 3M oraz EURIBOR 3M powiększonych o marżę banków. Ryzyko stopy procentowej w umowach kredytowych i leasingowych realizuje się poprzez waloryzację rat w okresach miesięcznych, kwartalnych i półrocznych, w zależności od umowy.

Posiadane przez Grupę na dzień 31 grudnia 2019 roku środki pieniężne stanowiły głównie lokaty bankowe o stałym oprocentowaniu, które były zawierane w horyzoncie czasowym uzależnionym od potrzeb płynnościowych Grupy. W przyszłych okresach w wyniku zmian oprocentowania lokat, pozycja środków pieniężnych może być narażona na ryzyko zmian stóp procentowych.

Grupa w latach 2018 - 2019 nie wykorzystywała instrumentów pochodnych w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmiany stóp procentowych.

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Instrumenty finansowe w podziale na rodzaj oprocentowania

Aktywa finansowe	31/12/2019			31/12/2018		
	Oprocentowane		Razem	Oprocentowane		Razem
	wg stałej stopy	wg zmiennej stopy		wg stałej stopy	wg zmiennej stopy	
Należności leasingowe	11,6	-	11,6	-	-	-
Należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	0,5	-	0,5	-	-	-
Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy	-	-	-	201,1	-	201,1
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	550,4	-	550,4	447,3	-	447,3
Razem	562,5	-	562,5	648,4	-	648,4

Zobowiązania finansowe	31/12/2019			31/12/2018		
	Oprocentowane		Razem	Oprocentowane		Razem
	wg stałej stopy	wg zmiennej stopy		wg stałej stopy	wg zmiennej stopy	
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	918,5	1 704,2	2 622,7	75,6	1 351,4	1 427,0
Zobowiązania inwestycyjne	204,6	-	204,6	235,1	-	235,1
Razem	1 123,1	1 704,2	2 827,3	310,7	1 351,4	1 662,1

Wrażliwość na wahania stóp procentowych

Przedstawione poniżej analizy wrażliwości oparto o stopień narażenia na ryzyko stóp procentowych instrumentów finansowych na dzień bilansowy. W przypadku zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym zakłada się na potrzeby analizy, że kwota zobowiązań niespłaconych na dzień bilansowy będzie niezapłacona przez cały rok. W 2019 roku Grupa identyfikowała ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych głównie dla WIBOR, EURIBOR, natomiast w 2018 roku dla WIBOR, EURIBOR oraz PRIBOR. Odchylenia stóp procentowych skalkulowano na podstawie obserwacji średnich wahań stóp procentowych. Przedstawiona poniżej analiza wrażliwości nie obejmuje naliczonych na dzień bilansowy odsetek. Wyniki analizy przedstawiono jako efekt brutto (przed podatkiem).

31/12/2019	Wartość pozycji w PLN	Ryzyko stopy procentowej			
		WIBOR		EURIBOR	
		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
		+ 50 pb	- 50 pb	+ 50 pb	- 50 pb
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA					
Zobowiązania długoterminowe					
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	1 422,4	(5,0)	5,0	(2,1)	2,1
Zobowiązania krótkoterminowe					
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	280,9	(1,1)	1,1	(0,3)	0,3
Łączny efekt brutto		(6,1)	6,1	(2,4)	2,4

31/12/2018	Wartość pozycji w PLN	Ryzyko stopy procentowej					
		WIBOR		EURIBOR		PRIBOR	
		wpływ na wynik		wpływ na wynik		wpływ na wynik	
		+ 50 pb	- 50 pb	+ 50 pb	- 50 pb	+ 50 pb	- 50 pb
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							
Zobowiązania długoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	1 106,2	(3,2)	3,2	(2,1)	2,1	(0,4)	0,4
Zobowiązania krótkoterminowe							
Zobowiązania z tytułu zadłużenia	244,5	(1,0)	1,0	(0,2)	0,2	-	-
Łączny efekt brutto		(4,2)	4,2	(2,3)	2,3	(0,4)	0,4

6.2 Zasady zarządzania ryzykiem finansowym (cd.)

Zarządzanie ryzykiem kredytowym

Poniższa tabela przedstawia pozycje skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej narażone na ryzyko kredytowe w podziale na poszczególne klasy instrumentów finansowych:

	31/12/2019	31/12/2018
Należności handlowe	594,3	685,3
Należności leasingowe	11,6	-
Forwardy walutowe	7,4	3,5
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	550,4	447,3
Lokaty bankowe powyżej 3 miesięcy	-	201,1
Należności z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych	0,5	-
Razem	1 164,2	1 337,2

Grupa prowadząc działalność handlową realizuje sprzedaż usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za zrealizowane usługi. W celu zminimalizowania ryzyka kredytowego Grupa zarządza ryzykiem poprzez obowiązującą procedurę oceny wiarygodności kredytowej klienta. Ocena ta jest przeprowadzana w stosunku do wszystkich klientów, którzy korzystają z odroczonego terminu płatności. Grupa w ramach wewnętrznej polityki warunkuje stosowanie odroczonego terminu płatności, w przypadku akceptowalnej kondycji kontrahenta oraz pozytywnej historii współpracy.

Koncentracja ryzyka związanego z należnościami handlowymi jest ograniczona ze względu na dużą liczbę kontrahentów z kredytem kupieckim rozproszonych w różnych sektorach gospodarki.

Struktura podmiotowa należności handlowych

	31/12/2019	31/12/2018
Grupa podmiotów związanych z największym kontrahentem zewnętrznym	8,9%	7,4%
Podmioty powiązane z Grupy PKP	0,8%	0,8%
Podmioty powiązane ze Skarbem Państwa	29,6%	25,6%
Pozostałe podmioty	60,7%	66,2%
Razem	100,0%	100,0%

Ponadto w celu zmniejszenia ryzyka nieodzyskania należności handlowych Grupa przyjmuje od swoich odbiorców zabezpieczenie w postaci między innymi: ubezpieczenia należności, gwarancji bankowych / ubezpieczeniowych, cesji z kontraktów, blokad na rachunkach bankowych oraz weksli. Na dzień 31 grudnia 2019 roku 12,1% należności handlowych było zabezpieczonych.

Ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi i lokatami bankowymi jest uważane jako niskie. Wszystkie podmioty, w których Grupa lokuje wolne środki pieniężne działają w sektorze finansowym. Należą do nich banki krajowe, banki zagraniczne oraz oddziały banków zagranicznych o wysokiej wiarygodności kredytowej.

Koncentracja ryzyka związanego z posiadanymi środkami pieniężnymi została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Bank	Agencja ratingowa	Rating	31/12/2019
Bank A	Moody's	Baa1	28,0%
Bank B	Fitch	A-	27,3%
Bank C	Moody's	A2	19,0%
Bank D	Moody's	A3	9,1%
Bank E	Moody's	Aa2	5,8%
Bank F	Moody's	Aa3	4,4%
Pozostałe			6,4%
Razem			100,00%

7. Noty pozostałe

7.1 Transakcje z podmiotami powiązanimi

Transakcje ze Skarbem Państwa oraz pozostałymi podmiotami z nim powiązanymi

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku oraz w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku Skarb Państwa był dla Grupy PKP CARGO podmiotem dominującym wyższego szczebla. W związku z powyższym wszystkie spółki należące do Skarbu Państwa (bezpośrednio i pośrednio) są podmiotami powiązanimi z Grupą i są prezentowane w podziale na podmioty powiązane z Grupy PKP oraz pozostałe podmioty powiązane ze Skarbem Państwa. Zarząd Jednostki dominującej ujawnił w niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym transakcje z istotnymi podmiotami powiązanimi, które zostały zidentyfikowane jako podmioty powiązane na podstawie jego najlepszej wiedzy.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku oraz w roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2018 roku nie zidentyfikowano indywidualnych transakcji przeprowadzonych pomiędzy Grupą PKP CARGO a Skarbem Państwa oraz pozostałymi podmiotami z nim powiązanimi, które byłyby znaczące ze względu na nietypowy zakres i kwotę. W okresach objętych niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym najistotniejszymi odbiorcami Grupy będącymi pozostałymi podmiotami powiązanimi ze Skarbem Państwa były podmioty z następujących grup kapitałowych: ENEA, JSW, PGE, PGG, Azoty oraz PKN Orlen. W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku najistotniejszymi dostawcami Grupy będącymi pozostałymi podmiotami powiązanimi ze Skarbem Państwa były podmioty z Grupy PKN Orlen.

Transakcje z podmiotami powiązanimi z Grupy PKP

W okresie objętym niniejszym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupa zawarła następujące transakcje handlowe z podmiotami powiązanimi z Grupy PKP:

	2019		31/12/2019	
	Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Jednostka dominująca	0,4	70,7	1,1	590,2
Jednostki zależne / współzależne	4,4	15,5	0,1	0,7
Jednostki stowarzyszone	0,1	0,3	-	-
Pozostałe podmioty powiązane z Grupy PKP	15,8	580,0	2,6	52,0

	2018		31/12/2018	
	Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Jednostka dominująca	0,4	71,1	1,4	9,6
Jednostki zależne / współzależne	9,2	14,4	2,6	1,5
Jednostki stowarzyszone	1,7	0,3	-	-
Pozostałe podmioty powiązane z Grupy PKP	12,9	721,3	1,9	63,3

Transakcje zakupowe z jednostką dominującą (PKP S.A.) dotyczą w szczególności umów leasingowych, dostawy mediów oraz usług w zakresie medycyny pracy. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wzrost zobowiązań wobec PKP S.A. spowodowany był wejściem w życie MSSF 16 i ujęciem na dzień 1 stycznia 2019 roku zobowiązań z tytułu leasingu wynikających z umów najmu i dzierżawy nieruchomości zawartych z PKP S.A.

W ramach Grupy Kapitałowej PKP CARGO transakcje sprzedaży obejmowały m. in. usługi przewozu towarów, dzierżawę urządzeń, poddzierżawę nieruchomości. Transakcje zakupu obejmowały m.in. utrzymanie i naprawę taboru kolejowego, usługi spedycyjne, usługi przeładunkowe, przewozy intermodalne.

Transakcje sprzedaży z pozostałymi podmiotami powiązanimi Grupy PKP obejmowały m.in. obsługę trakcyjną pociągów, wynajem lokomotyw wraz z obsługą, usługi w zakresie przeprowadzania rozliczeń finansowych z obcymi kolejowymi przedsiębiorstwami przewozowymi, usługi w zakresie utrzymania taboru kolejowego, podnajem nieruchomości. Transakcje zakupu obejmowały między innymi dostęp do infrastruktury kolejowej, dzierżawę nieruchomości, dostawę mediów, utrzymanie urządzeń zabezpieczenia ruchu kolejowego, zakup usług utrzymania sieci, eksploatację systemów informatycznych.

Pożyczki udzielone / zaciągnięte od podmiotów powiązanych

	31/12/2019	31/12/2018
Pożyczki otrzymane od podmiotów powiązanych	-	1,4

7.1 Transakcje z podmiotami powiązаныmi (cd.)

Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego

Wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego zaprezentowane w niniejszej notcie obejmują kwoty wypłaconych świadczeń w danym okresie.

Wynagrodzenia Członków Zarządu	Jednostka dominująca		Jednostki zależne	
	2019	2018	2019	2018
Świadczenia krótkoterminowe	2,6	2,4	6,2	6,5
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	0,5	1,0	3,1
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	0,1	0,2	0,1
Razem	2,6	3,0	7,4	9,7

Wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej	Jednostka dominująca		Jednostki zależne	
	2019	2018	2019	2018
Świadczenia krótkoterminowe	1,2	1,0	1,6	1,2
Razem	1,2	1,0	1,6	1,2

Wynagrodzenia pozostałych członków kluczowego personelu kierowniczego	Jednostka dominująca		Jednostki zależne	
	2019	2018	2019	2018
Świadczenia krótkoterminowe	6,8	6,4	19,8	20,8
Świadczenia po okresie zatrudnienia	0,1	0,7	1,3	1,2
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	0,1	0,1	0,3	0,2
Razem	7,0	7,2	21,4	22,2

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku członkowie kluczowego personelu kierowniczego Jednostki dominującej, jak i spółek zależnych Grupy PKP CARGO nie zawierali z Grupą żadnych transakcji w zakresie pożyczek oraz gwarancji.

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązаныmi były dokonywane na warunkach rynkowych.

7.2 Zobowiązania do poniesienia wydatków na niefinansowe aktywa trwałe

Struktura zobowiązań do poniesienia wydatków na niefinansowe aktywa trwałe

	31/12/2019	31/12/2018
Zobowiązania umowne z tytułu nabycia niefinansowych aktywów trwałych	1 208,9	538,4
Razem	1 208,9	538,4

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wzrost przyszłych zobowiązań inwestycyjnych wynikał głównie z nowo zawartych umów, z których najistotniejsze dotyczyły:

- zawartej we wrześniu 2019 roku umowy z konsorcjum firm NEWAG S.A. oraz NEWAG LEASE Sp. z o.o. s. k-a na dostawę 31 sztuk nowych lokomotyw wraz z dodatkowymi elementami z okresem realizacji do czerwca 2022 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku pozostała do realizacji wartość umowy wynosiła 407,7 milionów złotych. W dniu 3 grudnia 2019 roku Jednostka dominująca zawarła aneks do umowy obejmujący sfinansowanie zakupu 6 lokomotyw przez Millennium Leasing Sp. z o.o.
- zawartej w marcu 2019 roku umowy ze spółką Tatravagónka a.s. na dostawę 936 sztuk wagonów platform kontenerowych z okresem realizacji do grudnia 2022 roku. Na dzień 31 grudnia 2019 roku pozostała do realizacji wartość umowy wynosiła 345,9 milionów złotych. Na realizację przedmiotowej umowy Jednostka dominująca otrzymała dofinansowanie ze środków pomocowych Unii Europejskiej w wysokości 50% wartości umowy.
- zawartej w grudniu 2019 roku umowy z konsorcjum firm: Wagony Świdnica sp. z o.o. z siedzibą w Świdnicy oraz ASTRA RAIL INDUSTRIES S.A. z siedzibą w Rumuni umowy na dostawę 220 sztuk nowych wagonów platform przeznaczonych do przewozów intermodalnych o wartości 102,5 milionów złotych, z okresem realizacji do sierpnia 2022 roku. Na realizację przedmiotowej umowy Jednostka dominująca otrzymała dofinansowanie ze środków pomocowych Unii Europejskiej w wysokości 50% wartości umowy.

Pozostałe zmiany dotyczą głównie spłaty zobowiązań inwestycyjnych wynikających z umów zawartych w poprzednich okresach.

7.3 Zobowiązania warunkowe

Stosowane zasady rachunkowości

Zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy zobowiązanie warunkowe jest:

- a) możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub niewystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli jednostki lub
- b) obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej ani sprawozdaniu z wyniku i całkowitych dochodów, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne w celu wypełnienia zobowiązania lub kwoty zobowiązania nie można wycenić wystarczająco wiarygodnie.

ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

Pozycje zobowiązań warunkowych objęte istotnymi szacunkami dotyczą roszczeń zgłoszonych wobec Grupy dochodzonych na drodze sądowej. Decyzja co do ujęcia danego roszczenia jako rezerwy bądź zobowiązania warunkowego jest uzależniona od oceny prawdopodobieństwa przegrania postępowania sądowego określonego przez wewnętrzne służby prawne lub zewnętrzne kancelarie prawne. Ocena szacunku może ulec zmianie w kolejnych okresach, w wyniku zaistnienia zdarzeń przyszłych, a tym samym może wystąpić konieczność rozpoznania rezerwy i obciążenia wyniku finansowego Grupy.

Struktura zobowiązań warunkowych

	31/12/2019	31/12/2018
Gwarancje wystawione na zlecenie Grupy	115,1	125,0
Pozostałe zobowiązania warunkowe	114,0	119,8
Razem	229,1	244,8

Gwarancje wystawione na zlecenie Grupy

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Grupa jako zobowiązania warunkowe ujmuje gwarancje wystawione przez banki oraz towarzystwa ubezpieczeniowe na zlecenie jednostek wchodzących w skład Grupy PKP CARGO. Pozycja obejmuje głównie gwarancje należytego wykonania umów handlowych, wadła oraz gwarancje celne.

Pozostałe zobowiązania warunkowe

Pozycja pozostałe zobowiązania warunkowe obejmuje głównie zgłoszone w ramach postępowań sądowych roszczenia wobec Grupy, w przypadku których prawdopodobieństwo wypływu środków pieniężnych oceniane jest jako niewielkie oraz roszczenia, w przypadku których nie jest możliwe dokonanie wiarygodnego szacunku kwoty do zapłaty w przyszłości przez Grupę. Kwoty zaprezentowane w niniejszej notce odpowiadają wartościom pełnych roszczeń zgłoszonych przez podmioty zewnętrzne.

7.4 Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Aktywa stanowiące zabezpieczenie spłaty zobowiązań

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz 31 grudnia 2018 roku Grupa posiadała aktywa, które stanowiły zabezpieczenie spłaty zobowiązań. Aktywa zabezpieczają głównie prawidłową realizację umów kredytowych. Kwoty ustanowionych zabezpieczeń ograniczone są do wysokości zobowiązania kredytowego aktualnego na dzień bilansowy.

Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań

	31/12/2019	31/12/2018
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	247,0	281,8
Zapasy	-	0,6
Należności handlowe	84,1	75,9
Środki pieniężne	4,3	4,4
Razem	335,4	362,7

7.5 Zdarzenia po dniu bilansowym

Istotnym zdarzeniem po dniu bilansowym mogącym mieć wpływ na działalność Grupy PKP CARGO jest rozprzestrzenianie się epidemii koronawirusa COVID-19. Zarząd Jednostki dominującej na bieżąco monitoruje globalną sytuacją gospodarczą i podejmuje szereg działań w celu minimalizacji wpływu negatywnych skutków pandemii na działalność Grupy PKP CARGO. Z uwagi na dynamicznie zmieniające się otoczenie, na dzień sporządzenia niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego, Zarząd Jednostki dominującej nie jest w stanie w sposób precyzyjny określić wpływu rozprzestrzeniania się koronawirusa COVID-19 na działalność Grupy PKP CARGO, wyniki finansowe i perspektywę działalności. W przypadku wystąpienia zdarzeń istotnie wpływających na generowane wyniki finansowe i sytuację operacyjną Grupy PKP CARGO, Zarząd Jednostki dominującej poinformuje o ocenie ich wpływu w ramach raportowania bieżącego lub okresowego.

W dniu 21 lutego 2020 roku Jednostka dominująca zawarła umowę z PKP Energetyka S.A., której przedmiotem jest zakup energii elektrycznej oraz usług dystrybucji energii trakcyjnej w okresie od dnia 1 stycznia 2021 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku. Przewidywana wartość umowy w okresie jej obowiązywania wynosi łącznie 902,5 milionów złotych netto.

W dniu 11 marca 2020 roku Pan Grzegorz Fingas złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Zarządu ds. Handlowych Jednostki dominującej z dniem 23 marca 2020 roku.

Inne zdarzenia po dniu bilansowym zostały opisane w **Nocie 1.1** niniejszego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

7.6 Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Jednostki dominującej w dniu 23 marca 2020 roku.

Zarząd Jednostki dominującej

Czesław Warszewicz
Prezes Zarządu

Leszek Borowiec
Członek Zarządu

Grzegorz Fingas
Członek Zarządu

Witold Bawor
Członek Zarządu

Zenon Kozendra
Członek Zarządu

Warszawa, dnia 23 marca 2020 roku